בבית המשפט במחוז מרכז
בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים

עת"מ 31507-03-25
בפני כבוד השופט אורן שוורץ
קבוע לקד"מ ליום 20.5.2025 לשעה 10:00

בית 'חיה מושקא' - חינוך על טהרת הקודש (ע"ר 580668135)
ע"י ב"כ עוה"ד רז נזרי ואח'
מרחוב השלושה 2, תל אביב 6706054
טל': 03-7540000; פקס: 03-7540011
דוא"ל: naamaz@firon.co.il

העותרת

- נגד -

1. **רשות מקרקעי ישראל - מרחב עסקי תל אביב - מרכז**
2. **מועצה אזורית שדות דן**
3. **כפר חב"ד מושב עובדים של חסידי ליובאוויטש להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ**
ע"י ב"כ עוה"ד אלון קזיוף מ.ר. 17337 ו/או גדעון אורבך ו/או מוריה בלומברגר
מרחוב מנחם בגין 7 (בית גיבור ספורט, קומה 29), ר"ג
טל': 03-5088444, פקס: 03-5088333
דוא"ל: alon@akalaw.co.il
4. **רשמת האגודות השיתופיות**

המשיבות

תגובה מטעם המשיבה 3

פתח דבר מאת הועד הממונה

עניין לנו בעתירה אשר כפי שנסביר להלן, נוגעת לסוגיות בעלות רגישות בקהילה של כפר חב"ד.

אי לכך, ובטרם ניגש לגופם של דברים, מבקשים נציגי הועד הממונה, אשר מונו על ידי רשמת האגודות השיתופיות, לפרוש בפני בית המשפט הנכבד את תמונת המצב והנסיבות אשר הובילו להגשת תגובה זו, כדלקמן:

1. הועד הממונה, אשר כולל את היו"ר עורך הדין קובי אמסטר, רואה החשבון בועז גזית ורואה החשבון יאיר טל, מונה על-ידי רשמת האגודות השיתופיות ביום 18.3.25, לאחר שנים של התנהלות בעייתית באגודה, ולאחר שנים בהם כיהן ועד ממונה מאנשי האגודה, לאחריו מונה גם חשב מלווה. בהתאם להחלטת כב' הרשמת, על הועד הממונה לפעול לצד הועד הנבחר, הכולל 7 חברים (מהם מר בלויא, המצהיר בתגובה זו).

2. זמן קצר ביותר לאחר המינוי של הועד הממונה, הוגשה העתירה שבפנינו, אשר מלבד הפן המשפטי הטהור שלה, נוגעת בסוגיות עדינות בקהילה של כפר חב"ד.

3. מסיבה זו, ונוכח העובדה כי הועד הממונה נכנס זה עתה לתפקידו ולא היתה לו שהות 'ללמוד את השטח' באופן ההולם את חשיבות הדברים העומדים על הפרק, נוצר מצב בו הועד הממונה נדרש להגיב בסוגיה

סבוכה ביותר, אשר חבריו אינם מכירים כדבעי, ואין להם שהות בכדי לברר וללמוד בעצמם את פרטי העובדות, הרקע והנסיבות (הכוללים גם שאלות מתחום הפדגוגיה ויחסי הגומלין בין הרשויות הרלוונטיות השונות). זאת, בוודאי במידה המספיקה בכדי להגיש תצהיר מפורט כנדרש בדין.

4. לנוכח העובדה שהרשמת אפשרה לחברי הוועד הנבחר להיות אחראים על הנושאים הקשורים לחיי הקהילה והתרבות, מצאנו לנכון כי עמדת חברי הוועד הנבחר תובא על ידי מצהיר מטעמם, המתייחס לטעמים אשר להשקפתם מצדיקים את סירוב להקצות מקרקעין לטובת הקמת בית הספר המשקפות עמדתם בסוגייה.

5. מכאן, החלטת הועד הממונה להנחות את הח״מ להביא את המסכת העובדתית לפי גרסת הועד הנבחר של האגודה, על הטענות המשפטיות העולות ממנו; ומכאן תגובה זו, כפי שהיא מוגשת לבית המשפט הנכבד.

<u>תגובה לעתירה - אקדמת מילין</u>

עניין לנו בעתירה, אשר נחזית על-פניה כטענה לאפליה וסירוב שרירותי לכאורה ליתן פתרון חינוכי לזרם עליו נמנים העותרים בתחומי כפר חב״ד. אלא שלמרבה הצער, וכפי שנפרט בהרחבה בתגובה זו, מצב הדברים האמיתי הינו שונה לחלוטין, שלא לומר הפוך.

עניין לנו למעשה בדרישה של קבוצה קטנה מתוך חסידי חב״ד, אשר בפועל <u>קיים גם קיים לבנותיה פתרון חינוכי שומר תורה ומצוות המותאם לאורח חיים חרדי עפ״י זרם חב״ד במסגרת מוסדות החינוך הקיימים בכפר חב״ד, ואשר מותאם לכלל חסידי חב״ד ומקבל את כולם בלא כל אפליה.</u>

אם לא די בכך, העתירה מסתירה, ולא בכדי, עובדות מהותיות אשר די בכל אחת מהן, קל וחומר במשקלן המצטבר, כדי לדחות את העתירה על הסף, ולחלופין לגופה: בין היתר, התחמקות חוזרת ונשנית ממתן מידע בשאלה הקריטית, כמה מהילדות אשר רשומות למוסד של העותרת, הינן תושבות כפר חב״ד כלל ועיקר, להבדיל מילדות שמתגוררות במקומות אחרים; נסיון לטשטוש העובדה, כי העותרת פעלה ופועלת באורח בלתי חוקי מתוך נחלה חקלאית, באורח אשר מעלה סימן שאלה מהותי על עצם זכאותה לקבלת מעמד של מוסד מוכר, והאם הדרך בה השיגה מעמד זה לא היה כרוך בהסתרת מידע ממשרד החינוך. כי העתירה הוגשה בשיהוי של שנתיים ימים, ו״מדלגת״ מעל שלב המחוייב בחוק להקצאת קרקע למוסד חינוכי, בהתאם לנוהל מוסדר הכולל גם זכות להגשת התנגדויות מהציבור וקבלת עמדת המועצה המקומית; ועוד כהנה וכהנה פגמים, המוסווים – בכשרון רב יש לומר – מאחורי שלל טענות ״מן הגורן ומן היקב״.

קשה להשתחרר מן הרושם, כי העותרת סבורה כאילו האגודה נהנית ממספר בלתי מוגבל של קרקעות להקצאה, אשר ניתן לקחתם בבחינת ׳כל דיכפין ייתי וייכול׳ – מצב שהוא הפוך לחלוטין מהמצב בפועל. אם לא די בכך, וכפי שנראה במסגרת תגובה זו, הרי לצד העובדה כי גישתה של העותרת שונה לחלוטין מדרך הלמידה בבתי הספר של הבנות הנהוגה בפר חב״ד מאז הקמתו, בהתאם להנחיות רבני התנועה, המשלבת תורה ועבודה (ובמקרה של ילדים – מתן כלים לרכישת מקצוע והשתלבות בחברה בעתיד, בלא לוותר על צביון חרדי), הרי שפעולת העותרים מסבה כבר כעת נזק כבד למוסדות החינוך של כפר חב״ד, נזק אשר יגדל שבעת מונים, עד כדי פילוגה ושיסועה של הקהילה בכפר חב״ד, אם חלילה תתקבל העתירה.

מסיבות אלו, תטען המשיבה 3 כי העתירה אינה מוצדקת לגופה, הוגשה באי עמידה בדרישת נקיון הכפיים הנדרשת מעותרים, תוך העלמת עובדות מבית המשפט הנכבד, ולוקה בק״ן פגמים נוספים שכל אחד מהם –

קל וחומר במשקלם המצטבר, מצדיקה את דחייתה תוך הטלת הוצאות לדוגמא על העותרת.

ואלו עובדות המקרה

1. כפר חב"ד הינו ישוב קהילתי אשר הוקם בשנת 1949, ממש בראשית ימי המדינה, בתור התיישבות שנועדה מראשיתה ועד היום עבור חסידי חב"ד, ביוזמתו ובהנחייתו של האדמור של חב"ד דאז, רבי יוסף יצחק שניאורסון זצ"ל. הישוב, כולל ובדגש על תחום החינוך שבו, מתנהל לפי דרכם של חסידי חב"ד, תוך דגש על קובץ הוראות והנחיות מפורטות שקבע מנהיגה הרוחני, הרבי מליובאוויטש, ועל מסורת רבת שנים שהייתה נהוגה בכפר חב"ד בידיעתו ובהנחייתו..

2. מוסדות החינוך של הבנות בכפר חב"ד, משלבים תורה ועבודה, ונותנים כלים לרכישת מקצוע, אשר יאפשר לתלמידות להשתלב בשוק העבודה ולשאת בעול פרנסת הבית לרווחת המשפחה, תוך שמירה קפדנית על הצביון החרדי-חסידי שהן מתחנכות לאורו. מסיבה זו, ובניגוד מוחלט למשתמע מדברי העותרת, הרי שכל מוסדות החינוך לבנות של חב"ד ברחבי המדינה, משלבים לימודי קודש עם לימודי יסוד (ליבה). [1] כך נהוג גם בכפר חב"ד מאז הקמתו לפני כשבעים וחמש שנים. חוות-דעת מהרב זושא וולף, מחנך, מרצה והוגה דעות מתנועת חב"ד בעניין ה"אני מאמין" החינוכי של תנועת חב"ד וכפר חב"ד, ומשמעותו לעניין החינוך בתנועה, מצורפת בזאת בתור "**נספח 1**."

3. בכפר חב"ד פועלים, מזה שנים רבות, מוסדות חינוך לבנות אשר בנויים לפי מודל זה, ואשר כבר כעת יאמר, כי יש בהם מקום והם מסוגלים אף מסוגלים לספק חינוך לכל ילדות כפר חב"ד לפי דרך החיים של חב"ד לרבות לבנות הרשומות לעותרת. מדובר בבית הספר היסודי "בית רבקה לצעירות" אשר קיים מזה כ-70 שנים, בו למדו בנות כפר חב"ד מאז הקמתו, ומשם הן עוברות לבית הספר "בית רבקה לבוגרות", הבנוי לפי אותה מתכונת.

העותרת, לעומת זאת, הינה מוסד השייך לפלג קטן יחסית בקרב חסידי חב"ד, אשר חולק על מספר סוגיות הקשורות בדרך החינוך של כפר חב"ד אשר נקבעה עפ"י הוראותיו של הרבי ובידיעתו. בין היתר, וכפי שעולה בבירור גם משמה של העותרת - אותו פלג, שולל לימודי ליבה, ואינו נותן לתלמידותיו את היכולת לרכוש בעתיד מקצוע ולפרנס את עצמן ואת משפחתן - דברים אשר הבעייתיות הרבה שבהן 'זועקת' בעיקר בתקופה המורכבת - גם עבור הציבור החרדי - בה מצויה המדינה כיום. כמו כן, וכפי שיפורט בהמשך, פעילותו של מוסד זה, גורם נזקים נוספים בדמות אובדן פרנסה של מורות שרבות מהן תושבות כפר חב"ד, אשר עלולות להפלט מהמוסד הרשמי בשל צמצום וסגירת כיתות, ובכך תיגרם פגיעה קשה בהן ובמשפחתן.

4. העותרת - למרבה הצער - מצניעה את העובדה, כי החלה את דרכה לפני כחמש שנים כמוסד לימודים שפעל שלא על-פי חוק מתוך דירת מגורים פרטים ובהמשך מתוך נחלה חקלאית, שם למדו בתחילת הדרך תלמידות מעטות בלבד. זאת באורח שספק אם הולם מוסדר חינוכי[2] .התנהלות זו, בין היתר, מעמידה לפי

---

[1] וכך גם כ-90% ממוסדות החינוך לבנים.

[2] ראוי לציין כי בכדי 'להלבין' את מעשיה, העותרת פנתה לרשויות בבקשה חריגה ביותר להליך פטור מיעוד לבית ספר (קרי, שימוש חורג, אשר שכרו הכספי הגדול בצידו, עבור הגורם אשר משכיר נחלה חקלאית למטרות כאלו, והכל שלא כדין), דבר המעיד היטב עליה ועל דרך פעולתה. ראוי לציין, כי אף רשויות אשר חוקיהן מאפשרים לעיתים, היתר חריג כזה למוסד חינוך – עושות זאת עבור גני ילדים קטנים בלבד. עצם הנסיון להשיג אישור כזה לבית-ספר, קרי, לנהל מוסד גדול יותר ומורכב בתוך מבנה מגורים, הינו לפי

מיטב הבנתי ואמונתי סימן שאלה כבד על עצם הדרך בה אותו מוסד זכה ל'סמל מוסד' (כלומר, הכרה ממשרד החינוך) מלכתחילה, באשר אחד התנאים לכך, הינו כי קיים למוסד מקום חוקי ההולם את דרישות משרד החינוך. להשלמת התמונה נעיר, כי פניה מטעם כפר חב"ד למשרד החינוך בשאלה זו, לרבות בקשה לקבל את העתק הבקשה שהגיש המוסד הנ"ל למשרד החינוך לצורך קבלת סמל מוסד, לא זכתה למענה במשך חודשים ארוכים (הפניה מצורפת בזאת בתור "**נספח 2**"). מכאן החשש כי לא בכדי, העותרת שומרת על שתיקה בעניין זה (דבר המשתלב למרבה הצער אף עם העובדה שתפורט בהמשך, כי העותרת לא נקטה בהליכים ולא עברה שלבים הנדרשים מכל מבקש הקצאה), וסבורה כי בלא לגרוע משאר הטעמים לדחיית העתירה, הרי לפי היעוץ המשפטי שקיבלתי <u>ראוי לחייבה להעביר מסמכים מתאימים בעניין ו'לשפוך אור' על סוגיה קריטית זו במסגרת הדיון בבית המשפט הנכבד - ככל שעתירתה לא תדחה על הסף.</u>

5. אם לא די בכך, הרי שהעותרת מתחמקת מזה זמן רב מבירור ממשי בשאלה קריטית: כמה מ'המועמדות' אשר משפחתן הורתה להן ללמוד שם, הינו תושבות כפר חב"ד אשר על-פניו זכאיות לפתרון חינוכי במקום (זאת, בלא להקל ראש או לוותר לרגע על הטענה, כי פתרון כזה קיים ממילא במוסדות החינוך הקיימים), וכמה הינם 'ילדי חוץ' אשר באים – או מובאים – ממקומות אחרים במיוחד בכדי להצדיק את הקמתו של מוסד אשר הינו, במלוא הכבוד, זר לכפר חב"ד ולדרכו. פניה בכתב בה התבקשה העותרת לספק את המידע, ואשר לא זכתה לכל תגובה, מצורפת בזאת בתור "**נספח 3**". אם לא די בכך, הרי שבעוד העותרת טרחה להביא חלקים מהתכתובת הנ"ל בנספחי העתירה (ראה למשל עמ' 77) - הרי שדווקא שורות אלו הושמטו – והדבר ומשמעותו מדברים בעד עצמם, לרבות בשאלת נקיון הכפיים של העותרת.

6. למותר לציין, כי חרף העובדה כי מוסדות החינוך בכפר חב"ד מיועדים בראש ובראשונה לילדי המקום, הרי שהמוסדות הללו, מאז ומעולם, שמחו לקבל גם "ילדי חוץ" המעוניינים להתחנך לפי אותם ערכים – בין היתר, ילדים של חסידי חב"ד הנמצאים ב'שליחות' במקומות בהם לא קיימים מוסדות מתאימים של חב"ד. זאת כמובן, תוך הפעלת בקרה ושיקול דעת, ובין היתר בירור האם אין במקום מושבו של אותם ילד או ילדה מוסד חינוך מקומי מתאים.

7. דא עקא, שבשנים האחרונות, כפר חב"ד סובל – כמוהו כמקומות אחרים ברחבי הארץ – מהזדקנות אוכלוסייה שגורמת לקשיים בשמירה על היקף הפעילות של מוסדות החינוך הרשמיים שלו, בשל התמעטות הילדים בגילאים המתאימים – לרבות הגיל הרלוונטי לעתירה שבפנינו. כך למשל, בשנה שעברה, נאלץ מוסד החינוך הרשמי של כפר חב"ד "בית רבקה לצעירות" לסגור את אחת מארבע כיתות א' שלו, בשל העובדה כי היו חסרות אך קומץ (!) תלמידות עבור המספר המינימלי הנדרש לפי הוראות משרד החינוך לפתיחת כיתה. התוצאה היתה, כי במקום ארבע כיתות מרווחות, נאלצות התלמידות להצטופף בשלוש כיתות בלבד, ומלבד הפגיעה בתלמידות, הדבר מאיים על יכולתו של המוסד להמשיך ולהעסיק את צוות המורות המסורות שלו, בלא לערוך קיצוצים ופיטורין כואבים.

כבר בשלב זה יוער, כי עובדות אלו מדברות בעד עצמן אודות הנזק הממשי הנגרם למוסדות החינוך של כפר חב"ד, בשל פעולה של מוסדות לא מוסדרים המתנהלים בניגוד לחוק, ומתחילים לפעול בלא לקבל

מיטב הבנתי ואמונתי תמוה וחסר תקדים, ומעיד היטב על דרך התנהלות העותרת, כמו גם היחס המזלזל שלה כלפי צרכי התלמידות שלה עצמה – סיבה נוספת בגינה ספק אם ראוי ליתן לה רשיון לנהל מוסד שכזה!

אישורים כדין, המושכים אליהן תלמידות אשר יכלו ללמוד במוסד הרשמי של כפר חב״ד המותאם לצרכיהם של כל חסידי חב״ד – בבחינת 'ומכיוון שהוציא את עצמו מהכלל, כפר בעיקר״; נזק אשר יגבר שבעת מונים אם ינתן לעותרת שטח ומבנה, אשר יביא לפיצול במערכת החינוך וימשוך אליו תלמידות נוספות, ואף עלול לעודד מוסדות בלתי מוסדרים נוספים, חלקם קיצוניים בהרבה, להגביר את פעילותם ולפגוע עוד יותר במוסדות החינוך של הכפר בעתיד.

לשון אחר: די בכך בכדי ללמד, כי הסירוב להקצות קרקע לעותרת, מעבר ובלא לגרוע מהטיעונים הנוספים כי הדבר ממילא אינו מתפקידה של האגודה, אשר ממילא סובלת ממחסור בקרקעות, אינו נובע אך ורק מהבעיה האידיאולוגית החמורה עם דרכה החינוכית, אלא גם מכך כי קבלת העתירה גורמת נזק ממשי וכבד למוסדות החינוך של כפר חב״ד, בגין פיצול מיותר וצמצום כיתות קיימות.

זאת ועוד; הנזק הצפוי מקבלת עתירה שכזו אינו מוגבל אך ורק לדל״ת אמותיו של כפר חב״ד, אלא הוא עשוי לעודד גורמים נוספים, הן בכפר חב״ד והן בישובים נוספים של חסידי חב״ד, לעשות דין לעצמם, ולהקים מוסדות נפרדים – תחילה באורח בלתי מוסדר ושלא כדין עם קומץ תלמידים – ולאחר מכן לעתור להרחיבם, דבר שיפגע במוסדות החינוך של חב״ד, ואף עלול ליצור פירוד וקרע בתוך הקהילות של חסידי חב״ד.

איום זה, למרבה הצער, אינו תאורטי כלל ועיקר, אלא כבר החל קורם עור וגידים. בתקופה האחרונה ממש, נודע, כי בכפר חב״ד עצמו נפתח ״תיכון חדש״ לבנות בשם אשר שמו דומה מאד לשמה של העותרת: ״תפארת חיה מושקא״[3] - אף הוא שלא כחוק, בתוך נחלה חקלאית, עבור כ-5 תלמידות בלבד, ואף הוא, בניגוד לנהוג בכפר חב״ד, אינו מלמד לימודי ליבה (הזמנות ל'ארוע השקה' למוסד חדש ובלתי חוקי זה, מצורפות בתור ״**נספח 4**״) - והדברים ברורים ומדברים בעד עצמם. התרחבות תופעה זו תפגע עוד יותר במוסדות החינוך הרשמיים של חסידות חב״ד, ותביא לקיטוב ופיצול בתוכה.

8. בשולי הדברים, אך לא בשולי חשיבותם יוער, כי העותרת מנסה להיבנות - שלא כדין ותוך הבאה חלקית ומגמתית של דברים, מההליכים המשפטיים שמתנהלים בין המשיבה 3 (האגודה) ובין המשיבה 2 (המועצה האזורית) בעניין ביטול הפקעת קרקעות.

9. לעניין זה - ועוד בטרם נצלול לעומקם של דברים, מן הראוי להעמיד מושכלות יסוד על מקומם ולהבהיר: המשיבה 3, בניגוד למה שעולה לכאורה מטענות העותרת, אינה מופקדת על החינוך בכפר חב״ד (גם אם 'בתוך עמה היא יושבת', וחבריה מודעים ומעורים במתרחש). האגודה הופקדה באורח היסטורי (עוד בימים בהם הועד המקומי וועד האגודה היו למעשה אותו גוף. באותן תקופות האגודה היתה מופקדת, בהתאם לתקנונה, על ניהול ההקצאה של הקרקעות למטרות השונות, לרבות מטרות חינוך. תפקידה היה לשמור ולנהל באורח מושכל משאב זה, שהוא משאב מוגבל, ואשר בניגוד מוחלט לטענות העותרת, <u>מצוי במחסור משמעותי בכפר חב״ד</u>. מצבה של האגודה כיום, אף ברמה הכלכלית, אינו מן המשופרים (דבר אשר היווה אחד השיקולים בזמנו להקמת ועד ממונה!) - ומכאן שדווקא במצב זה, על האגודה לנהוג חסכון בקרקעות המופקדות בידה, ולא לחלקן בקלות ראש, קל וחומר בלא המלצות ומידע מהגורמים המוסמכים בתחום החינוך! דברים אלו נכונים - ואף מכח קל וחומר - כיום, לאחר שהאגודה הופרדה

[3] חרף העובדה כי העותרת מכחישה, לפי מיטב הידוע לנו, קשר למוסד הנ״ל.

מהועד המקומי, וכאשר סמכויות ההקצאה של קרקע למוסדות חינוך, הוטלה על-פי חוק על המועצה האזורית[4]!.

10. דווקא על רקע זה, יש להבין את ההליך המשפטי שמתנהל בין האגודה למועצה האזורית, אשר במסגרתו הלינה האגודה על הפקעה של קרקעות בלא פיצוי כספי (עניין אשר לשיטתה נוגד חזיתית את החוק), ודרשה סך של 200 מיליון ₪ בגין אותן קרקעות. במסגרת זו, <u>דווקא על רקע המחסור בקרקעות</u>, עלו הצעות ורעיונות שונים לפשרה, אשר במסגרתן יכול ותבוטל ההפקעה של מקצת הקרקעות.

11. העותרת מנסה להבנות על אחד הרעיונות שעלו, לפיו תוקם בכפר חב"ד 'קריית חינוך', בתוכה יפעלו כל המוסדות הרלוונטיים. לרבות מוסד ל'חינוך מיוחד'[5] אשר מוגדר במדינה כ'מוכר שאינו רשמי', והמשיבה 3 אכן הייתה מוכנה להקצות לו קרקע .מכאן, מנסה העותרת להסיק על קיומה של 'איפה ואיפה', קרי, אפליה פסולה.

אלא מאי? בחינה של הדברים מלמדת כי אין המשל דומה לנמשל, וזאת מכוחם של כל אחד מהטעמים הבאים, קל וחומר ממשקלם המצטבר:

1. הקצאת הקרקע למוסד לחינוך מיוחד, מוסד אשר נפתח בשנים האחרונות <u>משרת את **כל הקהילה** **המקומית**</u>, ולא רק פלג אחד בתוכה, וזאת נוכח העובדה כי **אין** מקום מוסדר לתלמידי החינוך המיוחד בכפר חב"ד (כרגע פועל בית הספר בתוך מבנים יבילים בתא שטח קטן מאוד, למרות שע"פ הנחיות משרד החינוך השטח שנדרש לתלמיד במערכת החינוך המיוחד הינו כמעט כפול ביחס לתלמיד במערכת החינוך הרגילה), בעבר, כאשר לא היה בית ספר לחינוך מיוחד בכפר חב"ד, נאלצו הורים לילדים בעלי צרכים מיוחדים[6], לדאוג להסעת ילדיהם למקומות מרוחקים, שלעיתים לא התאימו לאורח החיים בכפר חב"ד ויצרו קשיים בלתי מבוטלים.

2. בניית קריית החינוך והקצאת הקרקעות במסגרת זו, היתה משרתת את **קהילת כפר חב"ד כולה**, נוכח העובדה כי חלק גדול מהמבנים של מוסדות החינוך הפועלים בכפר כיום, ישנים מאד, והלכה למעשה מתקשים לעמוד בתקנים המודרניים של משרד החינוך ופיקוד העורף, על כל המשתמע מכך. כך למשל, תלמוד התורה נבנה בשנת 1966, ובית הספר לבנות בית רבקה נבנה בשנת 1969, בחלק מהמבנים אין מרחבים מוגנים, דבר שהביא להשבתת הלימודים בהם בחלקה הראשון של מלחמת 'חרבות ברזל'; בית הספר לתלמידים עם צרכים מיוחדים נמצא במבנים יבילים בתנאי צפיפות קשים, ועוד – דבר שפוגע בתלמידים ואף הביא לאיום של הוצאת צוי הריסה לחלק מהמבנים. די בכך בכדי לראות כי המרחק בין הצרכים הנ"ל הקשורים בהקמת הקריה החדשה, לבין דרישה להקצות קרקע למוסד אשר לא רק שאינו משרת את כלל הקהילה, אלא פוגע בה – הינו כרחוק מזרח ממערב.

3. במסגרת אותה 'עסקה' של הקמת קריית חינוך, האגודה היתה מקבלת למעשה תמורה רבת-ערך בדמות שחרור קרקעות עליהם פועלים מוסדות חינוך קיימים וישנים, ומקבלת אותן בחזרה לחזקתה.

---

[4] ראה סעיף 63(א) לצו המועצות המקומיות (מועצות איזוריות), אשר משמעותו עוד תידון בהמשך תגובה זו.

[5] נוכח הצורך לטפל בכל תלמיד בעל צרכים מיוחדים לפי תוכנית לימודים המותאמת לו אישית.

[6] ובנוסף לכך, העמותה המפעילה את בית מוסד החינוך המיוחד הציעה לאגודה, שהצוות הפרא רפואי של המוסד יוכל לסייע גם לילדים נוספים בכפר שאינם תלמידי חינוך מיוחד, אולם בעלי צרכים הדורשים טיפולים תומכים – ובכך, לתת לקהילה תמורה נוספת בעלת ערך חשוב בפני עצמה.

זאת, בניגוד מוחלט להיענות לדרישת העותרת - אשר מכוונת אך לאלץ את העמותה להקצות ולהוציא מחזקתה קרקע, בלא כל תמורה בדמות קבלה בחזרה של קרקעות אחרות.

12. לסיכום נקודה זו, ובלא כל צורך לרדת לעובי הקורה של המחלוקות בין משיבה 3 למשיבה 2, אשר חורגות בהרבה מדל"ת אמותיה של הסוגיה הרלוונטית לבירור, אין כל דמיון בין דיון או אף התבוננות חיובית על ההצעה להקים קריית חינוך – אף כזו הכוללת הקצאה למוסד מוכר ולא רשמי לחינוך מיוחד – לבין המקרה שבפנינו. בעוד שהסכמה אפשרית בעניין קריית החינוך (בכפוף לשיקולים ועניינים נוספים אשר אינם נוגעים לענייננו), כרוכה בתמורה לאגודה ולישוב, ומשרתת את צרכי כלל הציבור, הרי קבלת העתירה שלפנינו – היפוכו של דבר. די בכך, כדי להפיל את טענת האפליה לכאורה שמעלה העותרת בעניין זה.

<u>טיעון משפטי</u>

13. הארכנו בהבאת עובדות (או ליתר דיוק, העמדת המסכת העובדתית על תיקונה), חרף העובדה כי כפי שנראה, קיימים בנסיבות המקרה פגמים מהותיים וטענות הסף המצדיקות דחייה לאלתר של העתירה. זאת, בכדי למנוע לזות שפתיים ובכדי שלא יטען כי המשיבה 3 מסתתרת מאחורי טענות דיוניות וטכניות כדי לחפות על העדר שיקולים ענייניים בעמדתה, או חלילה שיקולים זרים ואפליה פסולה.

אלא, שלצד הסוגיות המהותיות, אשר נסקרו עובדתית בפרק הראשון של תגובה זו, וינותחו אף ברמה המשפטית בהמשך, קיימים למרבה הצער גם ליקויים דיוניים חמורים בעתירה, המצדיקים את דחייתה על הסף, ואשר אותם נפרט – דבור דבור על אפניו, במסגרת חלק זה של התגובה.

<u>העדר סמכות ענייניות וצירוף מלאכותי של משיבים</u>

14. העותרת מנסה, ולא בכדי, להביא את עניינה אל מסגרת הדיון המקוצרת של בית משפט נכבד זה, תחת לפעול "בדרך המלך" ולהגיש תביעה אזרחית תוך ניהול הליך הוכחות כדבעי ועל-פי דין – לרבות הגשת תצהירים עובדתיים מפורטים אשר יאפשרו לחקור את מגישיהם בחקירת שתי-וערב בבית המשפט (דבר אשר נראה אף נראה כי לא יפעל לטובת העותרת). כדי להמנע מכך, העותרת מנסה להסמך על חוק בתי המשפט לענייניים מנהליים (התש"ס 2000) (להלן: "החוק"), ובפרט על סעיף 59 לתוספת הראשונה, שזו לשונו:

> **"59. רשות מקרקעי ישראל –**
> **(1) החלטה של רשות מקרקעי ישראל שעניינה הקצאה ראשונית של מקרקעין לפי כל דין או לפי החלטת הממשלה;**
> **(2) (א) החלטה של רשות לפי סעיף 6(8) לחוק הרשות לפיתוח הנגב, התשנ"ב-1991;**
> **(ב) החלטת שר לפי סעיף 5(ב) לחוק הרשות לפיתוח הנגב (תיקון מס' 4), התש"ע-2010;**
> **(ג) החלטה של רשות מקרקעי ישראל לפי סעיפים 5(ה) ו-(ו) לחוק הרשות לפיתוח הנגב (תיקון מס' 4), התש"ע-2010;**
> **(3) החלטה של ועדת ההשגות הפועלת לפי החלטות מועצת מקרקעי ישראל שעניינה השגה על שומת מקרקעין שנערכה במסגרת עסקה עם רשות מקרקעי ישראל."**

נקל לראות, שאי-הקצאת מקרקעין לעותרת אינה כלולה באף אחת מהחלופות נשוא סעיף זה, באשר <u>לא</u>

<u>מדובר בענייננו על 'הקצאה ראשונית' של קרקע - בין אם על-פי דין או החלטת ממשלה</u>.

15. העותרת, אשר עליה מוטל נטל ההוכחה הן לגופו של עניין, והן בשאלת הסמכות - בוודאי מקום בו היא נוקטת הליך מקוצר המקנה לה יתרונות הנעדרים מ"דרך המלך" של תביעה רגילה, אינה עומדת בו, אף לא לכאורה, באשר היא אינה כוללת כל טיעון נוסף בעניין האלמנט מכוחו מוקנית סמכות לבית המשפט הנכבד לענייניים מנהליים - ודי בכך בכדי לסלק את עתירתה, קל וחומר מול המשיבה 3, על הסף.

מעבר לדרוש יוער, כי הדין הרלוונטי ביותר בעניין סמכות מול עמותות שיתופיות, הוא פריט 39 בתוספת הראשונה לחוק, מקנה לבית המשפט הנכבד סמכות באחד המקרים הבאים:

1. החלטתה של ועדת השגות לפי סעיף 6ב לפקודת האגודות השיתופיות
2. החלטה של רשות לפי סעיפים 6(1)-(2), 7, 9 ו-12 עד 14 לפקודת האגודות השיתפויות, וכן החלטה של רשות לפי תקנות האגודות השיתפויות (ייסוד), התשל"ו (1976).
3. החלטה של הוועדה לישובים קהילתיים לפי סעיף 6(ו) לפקודת האגודות השיתופיות.

אין צורך להכביר מילים כי אף אחת מחלופות אלו אינה רלוונטית לענייננו.

16. נוכח חולשת טענותיה בעניין הסמכות של בית המשפט הנכבד לדון בהחלטות האגודה בעניין הקצאת קרקעות למבני חינוך, מנסה העותרת את כוחה ב"דרך עקיפין" (ואין זה המקום היחיד בעתירה בו היא נוהגת כך!), ומוסיפה משיבים נוספים לעתירה, כביכול בכדי לחייב אותם לחייב את האגודה להקצות קרקע לעותרת.

אלא, שאף כאן, נפלו שגיאות מהותיות אצל העותרת, אשר שומטות את הקרקע מתחת לנושא הסמכות הענייניות, כמו גם עצם העילות והצורך בצירוף משיבים אלו במטרה לאלצם לכופף את ידה של משיבה 3, ולאלצה לפעול באורח המנוגד לשיקול דעתה.

> קשה להשתחרר מהרושם, כי רשות מקרקעי ישראל (להלן: "**רמ"י**"), צורפה לעתירה באורח מלאכותי, <u>והכל באורח שנראה כמכוון לעקוף את דרך המלך – שהיא הגשת תביעת אזרחית</u>, במטרה להתגבר על בעיית הסמכות ולהנות שלא כדין מהיתרונות של מסלול מקוצר של עתירה מנהלית. כל זאת היא עושה תוך שהיא 'מניחה מראש את המבוקש' בעניין אפליה (טענה שכפי שנראה, אינה נכונה אף לגופה) כדי לייצר עילת התערבות לפי נהלי רמ"י, ולהפוך את החלטתה של האחרונה שלא להתערב ל"בלתי סבירה" - כל זאת, במקום להתכבד ולהוכיח תחילה את טענת האפליה הבלתי נכונה והמקוממת שהיא מעלה ממילא - הוכחה, שההתדיינות הכרוכה בה כלל אינה קשורה לרמ"י! לא בכדי, הרי תגובתה של רמ"י למבוקש – כפי שהעותרת נאלצה לצרף לעתירה עצמה, הינה כי אין לה כל עניין בשאלה נשוא העתירה הקשורה כל-כולה להקצאת קרקע הכלול בתחום המשבצת של האגודה (ראה בין היתר, נספחים 9 ו-11 לעתירה גופא). כמו כן, העותרת מנסה לשרבב סוגיות שכלל אינן נוגעות במישרין לעתירה, כגון תוקף החלטות של הקצאות קרקע בין רמ"י לאגודה, שאינן נדרשות כלל להכרעת המחלוקת נשוא עתירה זו (הקצאת קרקע שנמצאת כרגע בידי האגודה לעותרת), ושחלקן נמצאות - לשיטת העותרת עצמה (!) בבירור בינה לבין רמ"י באפיקים אחרים. עניין לנו, אם

כך, בנסיון מלאכותי להכניס את רמ"י כצד – שמא, כדי לנסות לייצר סמכות עניינית שתאפשר לדון בטענות העותרת בדרך דיונית מקוצרת של עתירה, תחת לעשות זאת בהליך אזרחי כדין.

<u>העדר עילה כלפי האגודה (משיבה 3)</u>

17. האגודה, במלוא הכבוד הראוי, <u>אינה מופקדת או אחראית על הקצאת קרקעות למוסדות חינוך</u>, תפקיד אשר שייך למשיבה 2, היא המועצה המקומית. למועצה המקומית סמכות השואבת הן מדיני התכנון והבניה (לרבות בדיקת התאמת הקרקע למוסד חינוכי, עמידה בדיני תכנון ובניה וכ"ו), והן מהמישור הפדגוגי.

18. לעומת זאת, האגודה פועלת לפי סעיף 4 לפקודת האגודות השיתופיות, לפיו מטרתה של אגודה הינו "טיפוח החסכון, עזרה עצמית ועזרת גומלין בין אנשים בעלי אינטרסים כלכליים משותפים, כדי להביא לידי שיפור בתנאי חייהם, עסקיהם ושיטות היצור שלהם".

אכן, בעבר לא היתה הקפדה מספקת על ניהול נכסי העמותה, דבר אשר הביא, בשנת 2018 למינוי חשב מלווה ולאחר מכן ועד ממונה, אשר תפקידם בנושא המקרקעין התמקד בשימושים העסקיים ובהרחבת הכפר, וכפי שנאמר בהחלטה של המשיבה 4 משנת 2018, לפיה הסיבות להתערבות בענייני האגודה ומינוי חשב מלווה, נוגעות כל-כולן למצב הכלכלי והעסקי באגודה והליקויים בתפקוד האגודה דאז בעניינים אלו – הא ותו לא!

<u>החלטה</u>

1. עד לבחירות לרשויות המקומיות בשנת 2018, נוהלה האגודה בזהות ועדים. תוך שפעולות הוועד המקומי בוצעו במסגרת האגודה השיתופית.

2. ביום 26.12.18 מונה לאגודה וועד ממונה בדרך של צירוף חשב מלווה בשל הסיבות שצוינו שם ובעיקר בשל:

- אי יישום הוראות משרדנו במשך של כשלוש שנים, בכל הקשור להסדרת השימוש בנכסי האגודה אשר נמסרו לשימושם של עסקים בבעלות צדדים שלישיים, ולגביית דמי שכירות ושימוש ראויים עבורם;
- מצב כספי גרעוני עקב ניהול לקוי וגבייה חלקית של חובות ומסים;
- הימנעות מבדיקה וטיפול ראוי בנושאים המעלים סימני שאלה מהותיים לגבי פעולות ועסקאות שונות שנעשו על ידי ועדים קודמים.

19. המסקנה הינה, כי האגודה - קל וחומר מאז שנת 2018, אז הופרדה באורח ברור וחד-משמעי מהוועד המקומי, פועלת בראש ובראשונה כגוף כלכלי, ועל הועד לפעל בתור 'מנהלי העסקים' של האגודה. זאת, בין אם מדובר בוועד ממונה, אשר כיהן עד 14.2.24, אז הוחלף בוועד נבחר בצירוף חשב מלווה. דבר זה חל גם על עניין המקרקעין - כאשר פעילות הועד מתמקדת בשימוש של עסקים במקרקעין, כמו גם הרחבת הישוב והקמת שכונת מגורים חדשה. יוצא, כי העתירה שבפנינו מנסה שלא כדין 'לקצר תהליכים' ולדרוש הקצאת קרקע מהאגודה, תחת לפנות תחילה אל הועד המקומי, אשר תפקידו הינו לנהל את ענייני הישוב

בכללותו[7], וזאת להבדיל מהאגודה, שהינה גוף הפועל בעיקרו בתחומי המשפט הפרטי, בהתאם לחוזים בינה לבין חבריה.

20. זאת ועוד; בניגוד לנטען בסעיף 35 לעתירה לפיו 'האגודה אינה פועלת לפי נהלים ברורים', הרי שהועד פועל לפי דין, לפי הנחיות שהותוו על-ידי האספה הכללית של האגודה, <u>אשר עניינם נוגע לעסקים בלבד</u> (ראה בין היתר פרוטוקול האספה הכללית משנת 2016, המתווה כללים להקצאת מקרקעין לעסקים, בתור "**נספח 5**"). מכאן נובע, כי כל הקניית סמכות מעבר לכך צריכה – ראשית לכל – להיות מובאת בפני האספה הכללית של האגודה, אשר <u>היא המוסמכת להחליט על הקצאת מקרקעין לטווח ארוך</u>. למותר לציין, כי העותרת – אף לשיטתה עומדים מאחוריה חברי אגודה (להבדיל מגורמים מחוץ לישוב) לא טרחה לנסות ולפעול בדרך מחויבת זו, בטרם אצה להגיש עתירה נגד האגודה.

21. בשולי נקודות אלו נבהיר, כי שני מוסדות החינוך היחידים בכפר שהקרקע עליה הם פועלים הוקצתה על-די האגודה, ולא באמצעות המועצה, הינם 'מזכרת היסטורית' בת כ-70 שנים: בית הספר למלאכה (שלא פעל במשך שנים ארוכות), ובית הספר לבנות "בית רבקה" המנוהל בידי עמותה שהוקמה לשם כך, והוקם לפני כ-70 שנים (!) לפי הכללים השונים שהיו נהוגים אז. מאז, האגודה אינה קשורה להקמה של מוסדות חינוך בתחומה – וברת הפלוגתא של העותרת בעניין זה הינה לכל היותר המשיבה 2, היא המועצה האזורית.

22. בשולי חלק זה ולמעלה מהדרוש יוער, כי טענות העותרת נשוא סעיף 44 לעתירה לפיהן "קיים ספק באשר לעצם זכויות האגודה במקרקעין, בהיעדר הסכם חכירה תקף", אף אם הייתה בהם אמת (ולא כן הוא), אך מעלות את התמיהה לגבי עתירתה בכלל, והפיכת האגודה לצד בו בפרט. שהרי אם כאלו הם פני הדברים, מה טעם יש בהגשת עתירה כנגד מי שלשיטת העותרת כלל אינו בעל זכויות במקרקעין? תתכבד העותרת ותפעל לבירור ולפסיקה במצב החוקי של הקרקעות, אם היא סבורה כי יש ממש בטענה זו, ואזי תפעל מול הגורם אשר יקבע כי הוא בעל הזכויות הנכון והמוסמך.

23. לסיכום חלק זה: המועצה האזורית היא הרשות המוניציפלית האחראית על מוסדות החינוך בתחומה, והיא יכולה להקצות לשם קרקעות המצויות ברשותה (או במידת הצורך, להפקיען – בלא לגרוע מטענות האגודה, כאן ובהליכים אחרים, כנגד הפקעות קרקע <u>שנעשו בפועל</u> ובעיקר אי תשלום תמורה בגינן). לעותרת אין כל יריבות וכל מעמד לדרוש מהאגודה במישרין להקצות עבורה קרקע בתחום האגודה דווקא. די בכך, במלוא הכבוד לשלל הטענות אודות 'חוסר תום-לב', חובת הנמקה, שימוע ועוד, בכדי למחוק את המשיבה 3 מהעתירה בהעדר יריבות ועילה ממשית נגדה.

<u>אי מיצוי הליכים ושיהוי קיצוני</u>

24. למען הזהירות בלבד, ובלא לגרוע מהטענה כי אין לעותרת כל יריבות או עילה נגד האגודה יוער, כי קיימות עילות נוספות לדחיית העתירה על הסף. כך למשל, נראה כי אצה לעותרת הדרך, והיא בחרה 'לדלג' על שלב קריטי הנדרש מכל גורם המבקש הקצאת קרקע מהסוג בו עוסקת העתירה.

---

[7] לעניין זה, ראה בין היתר בג"צ 258/85 יצחק עמר נ' דוד פרץ, שם עמד בית המשפט העליון על האבחנה בין התפקיד של ועד אגודה המנהל את ענייני האגודה ודואג לתושביה, לבין הועד המקומי הדואג לכל תושבי הישוב. זאת, אף במקום בו דובר ב"כובע כפול" של אותו גורם. קל וחומר שזה המצב בענייננו בכפר הב"ד, בו מאז 2018 שני הגופים הללו הופרדו ופועלים במשרדים שונים באמצעות אנשים שונים.

25. בהתאם לדין, הקצאת מקרקעין צריכה להתבצע באמצעות נוהל משרד הפנים להקצאת קרקעות ומבנים ללא תמורה (וראה לעניין זה גם בג"ץ 3639/00 בלומנטל נ' עריית רחובות), ועוגן בחוזרי מנכ"ל של משרד הפנים. לפי נוהל זה, רשות מקומית יכולה להקצות מקרקעי אך ורק במסגרת הנוהל, לפי קריטריונים שיאושרו על-ידה; ועל הרשות לפרסם כל בקשת הקצאה ברבים, תוך מתן אפשרות לציבור הרחב להגיש התנגדויות בתוך פרק זמן שלא יפחת מ-90 יום, ורק לאחר מכן להעביר את הבקשה לועדת ההקצאות ולהליכי אישור נוספים. במסגרת זו, עליה גם לקבל את עמדתו של הועד המקומי ושל הישוב בשטחו מיועדת ההקצאה להעשות, לפי סעיף 63(א)(3) לצו המועצות המקומיות (מועצות איזוריות), שעל משמעותו עוד נעמוד להלן.

<u>העותרת שבפנינו כלל לא טרחה, לפי מיטב הידוע לאגודה, להגיש בקשה שכזו</u>. ומשלא עשתה זו, וכלל לא נקטה בהליך הנדרש לפי חוק, הרי אין היא יכולה לדלג על השלבים ובחינת השיקולים הרלוונטיים במסגרת דיון בבקשה – קל וחומר שאין כל עילה או הצדקה כי בית משפט יעשה זאת 'בנעליה' של הרשות, מכוח עתירה שאין ספק כי הקדימה את זמנה וחטאה באי-מיצוי של הליך מרכזי בנוגע להקצאה. זאת (לעניין זה, ראה גם בג"צ 675/11 מחמד עמירה נ' משרד החינוך). זאת, בנוסף לכל שאר הפגמים והפרכות שהיא לוקה בהן – הן ברמה הדיונית והן לגופו של עניין.

26. אם לא די בפגם יסודי זה, הרי שאף אם הייתה לעותרת עילה נגד האגודה (ולא כן הוא), הרי ככל שהיא מתעקשת ללכת במסלול של עתירה מנהלית, חל עליה הכלל היסודי האוסר על שיהוי, בהתאם לסעיף 3 לתקנות בתי המשפט לענייניים מנהליים (סדרי דין), התשס"א 2000. לפי סעיף זה, יש להגיש עתירות ללא שיהוי, ובכל מקרה לא יאוחר מ-45 ימים מיום שנודע לעותרת על ההחלטה נשוא העתירה.

בענייננו, המועד הרלוונטי – ככל שהדבר נוגע לאגודה, הוא כי הפניות אליה, כפי שעולה מנספחים 3-5 לעתירה, <u>נעשו עוד במהלך 2023</u>; ואין בתכתובות מאוחרות יותר באותו עניין כדי לשנות זאת. לכל היותר, היה על העותרת להגיש בקשה להארכת מועד להגשת העתירה חרף חלוף הזמן (ראה בין היתר עת"מ 1204/02 לינוי אילוז נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה תל-אביב, עת"מ 27716-05-23 מאיר אפרת אחזקות בע"מ נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה יישובי חברון, ועא"מ 1981/02 קיסר נ' משרד הבטחון). די בכך כי העותרת לא עשתה זאת, בכדי להוות עילה נוספת לסילוק העתירה על הסף.

27. בנוסף ובלא לגרוע מכל האמור לעיל, מן הראוי לדחות את העתירה על הסף אף נוכח העובדה כי העתירה אינה עומדת בחובת נקיון הכפיים החלה על כל עותרת המבקשת סעד מבית המשפט הנכבד לענייניים מנהליים או מבית המשפט הגבוה לצדק; לעניין זה, ובלא להלאות את בית המשפט הנכבד בחזרה על מה שכבר נטען, די יהיה להזכיר בקצרה את כל אלו::

1. עסקינן בעותרת, אשר אין ולא יתכן מחלוקת כי <u>התנהלה בניגוד לחוק</u>, כאשר ניהלה בית-ספר בנחלה חקלאית, בלא אישור, , תוך שימוש חורג ואף מסוכן במקרקעים פרטיים (כיום, במגרש פרטי בגוש 6262 חלקות 16, 17 ו-19, <u>שייעודו למגורים בלבד</u>. לעניין זה, נזכיר כי אחד התנאים לקבלת רישיון למוסד חינוכי ("סמל מוסד") הינו עמידה בדיני התכנון והבניה – עניין אשר מצדיק בין היתר, במידה וחלילה לא תדחה העתירה על הסף, בירור ודרישה אשר האגודה כבר ניסתה מול משרד החינוך וטרם נענתה. זאת, לגילוי המצג בעטיו זכתה העותרת בסמל מוסד ממשרד החינוך, לכאורה בניגוד לדרישות הדין. כך או אחרת, עותרת שפעלה כך – קל וחומר בדיני נפשות הקשורים בילדים, מושתקת ממילא

מלעתור להקצאת קרקעות ל"מוסד חינוכי". וודאי וודאי, שאין בכך שמוסד פרטי עושה דין לעצמו, ופועל בניגוד לחוק ובקרקע שכלל אינה מיועדת לבית-ספר, בכדי לאפשר לו "לקבוע עובדות בשטח" ולהשתמש בעצם התנהלות כזו כהצדקה לדרישה להקצות לו קרקע חוקית. זאת, תוך שעצם המעשה הנוגד את הדין מקנה לו יתרון על מבקשים אחרים, אשר הקפידו על הדין והקדימו הגשת בקשה להקצאה לתחילת פעילות בשטח.

2. העותרת מעלימה פרטי מידע רלוונטיים, אשר אינם נוחים לטענותיה – זאת, באורח הגולש לכלל "הגרעין הקשה" של פניה לבית משפט מנהלי בידיים שאינן נקיות. לעניין זה נזכיר, בין היתר, את התחמקותה של העותרת מלחשוף פרטים על מספר התלמידות שהן תושבות חוץ; על הנסיון לטעון כאילו האגודה 'מחלקת קרקעות' לבתי ספר, תוך התעלמות מהמצב הקיים בפועל על-פי דין; הטענה המשתמעת כאילו אין לתלמידותיה דרך להגשים את הזכות לחינוך בלא קבלת עתירה – תוך טשטוש העובדה כי בכפר חב"ד קיימים גם קיימים מוסדות לימוד לבנות חרדיות אשר יכולים ואף מעוניינים לקלוט כל תלמידה הגרה בכפר חב"ד, ולא פעם גם תלמידי חוץ שיש הצדקה לבקשתם, ועוד.

יוצא, כי להתנהלות כזו בדיוק נקבע זה מכבר בפסיקה, בין היתר בעת"מ 434/08 ויינברג נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח', כי עותר אשר לא גילה עובדות מהותיות – באותו מקרה הליכים קודמים שנקט – "מה לו כי ילין על אחרים ומדוע זכאי הוא לסעד, כאשר ידיו אינן נקיות"; ואידך זיל גמור.

<u>דין העתירה להידחות גם לגופה</u>

28. מעבר לכל הטענות המשפטיות-טכניות, ובלא לגרוע מתוקפן, מן הראוי לסיים את התגובה במקום בו התחילה. דין העתירה להדחות אף לגופה, באשר היא עותרת לסעד של התערבות קיצונית בשיקול דעת מהותי של הרשויות בעניין הקצאת קרקעות וצרכי חינוך, –. זאת, בתוספת בקשה לסעד נלווה שנזקו עצום בדמות איסור על הקצאת קרקעות לגורמים אחרים כל עוד ההתדיינות עומדת בתוקפה (הלכה למעשה צו מניעה בלתי מוגבל דה-פקטו, שאינו עומד ולו באחד המבחנים והדרישות בחוק להגשת צו מניעה, שלא לדבר על ערבות לשיפוי הנזק שיגרם). סעד, עומד בסתירה לטענת העותרת לפיה "אין מחסור בקרקעות מתאימות בכפר חב"ד – ואם כאלו הם פני הדברים, אזי מדובר בסעד מזיק אשר אין בו כל צורך אף לשיטת העותרת, ונראה <u>שכל מהותו הפעלת לחץ על מוסדות כפר חב"ד בכדי לאלצם להכנע לרצונה של העותרת</u> – על כל המשתמע מכך.

29. אולם, הפסול המהותי והחמור ביותר בעתירה לגופה, הינו עצם השימוש הלא נכון ולא מוצדק בטענת אפליה. זאת, בנסיון להציג את התלמידות אשר נשלחו ללמוד במוסד שהיא מנהלת (שהוא כאמור מוסד הפועל תוך הפרה ביודעין של הדין, , כסובלות מאפליה ומשרירות לב, וזאת כאילו קופחו נוכח אמונתן ונשללה זכותן החוקתית לחינוך. המשיבה 3 תטען, כי המצב בפועל הינו <u>הפוך לחלוטין</u>:

לא זאת בלבד, כי קיימים בכפר חב"ד מוסדות חינוך חרדיים לבנות, אשר לא רק שמוכנים לקלוט את תלמידות העותרת, ולספק להן את צרכי החינוך שלהן באורח שמותאם לאורח החיים ולאמונה החרדית בכלל, ושל חב"ד בפרט, אלא שמוסדות אלו כפי שהוסבר <u>משוועים להגדלת מספר התלמידות</u>, אשר בהעדרו הם סובלים נזקים הולכים וגוברים בדמות סגירת כיתות והצורך לפטר עובדי הוראה.

30. הלכה למעשה, העותרת, היא זו אשר לא רק שמביאה תלמידות ללמוד במקום שאינו הולם בית ספר ואינו

מפוקח, תוך שהיא מונעת מהן לימודי יסוד/ ליבה ומונעת מהן יכולת להשתלב בשוק העבודה העתידי -, הרי היא מגדילה לעשות ומנסה לאלץ את כפר חב"ד, הרשות המקומית והמדינה, לסייע לאותה תכלית אשר בינה לבין חינוך לאורח חיים חרדי בנוסח תנועת חב"ד אין ולו מאומה, ולממן את הדברים על-ידי הקצאת משאבים יקרים. אין צורך להכביר מילים אודות הפסול העמוק שבכך – ויותר מתמיד כיום, בתקופה המאתגרת אשר שאלת השתלבות החברה החרדית במדינה ובשוק התעסוקה קיבלה משנה תוקף. עצם הנסיון לא רק למנוע מאותן תלמידות לימודי ליבה, תוך הסתתרות מאחורי "הזכות לחינוך" דווקא (!!!), אלא גם לאלץ את הציבור, המקומי והכללי, לממן את הדברים, והכל תוך פגיעה דווקא בזרם חרדי חסידי אשר עושה ככל יכולתו לשלב בין תורה ועבודה, ובין קודש להשתלבות בחברה ובשוק העבודה באופן המתאים.

31. זאת ואף זאת; לא רק שעצם העלאת טענת האפליה אינה מוצדקת, קל וחומר שלא הוכחה ולו לכאורה,פסולה ומקוממת, הרי שהדברים מנוגדים בתכלית לדין ולפסיקה. זאת, הן בכל הנוגע להגדרת הזכות לחינוך והאיזונים שעומדים בבסיסה, והן נוכח ההבדל שהוכר בפסיקה בין חינוך ממלכתי לבין חינוך שאינו כזה.

32. כפי שהובהר בתחילת העתירה, הרי שנוכח החשיבות נחזור ונבהיר: בכפר חב"ד פועל בית ספר ותיק, מוכר ורשמי המחנך בנות בהתאם לרוח תנועת חב"ד (אשר אף העותרת אינה מכחישה כי התלמידות הרשומות בה שייכות אליה), ובהתאם להנחיות שקבע הרבי מליובאוויטש , ואשר מדורג גבוה בתמדד הטיפוח הבית-ספרי, דבר המעיד על איכות החינוך הניתנת בו במשך עשרות שנים. ההבדלים היחידים בין החינוך בו לבין החינוך אשר העותרת מתיימרת להעביר, הינם שני אלו:

1. הוספת הצהרה במסגרת תפילת התלמידים בנוסח "יחי אדוננו, מורנו ורבנו מלך המשיח" – עניין פורמלי שאין צורך להכביר מילים כי הוא בבחינת זוטי דברים.
2. היעדר לימודי ליבה בבית הספר של העותרת – הבדל אשר כאמור הינו מהותי, ודווקא מצדיק הפעלת שיקול דעת מהותי אשר יעדיף את בית הספר הרשמי של כפר חב"ד.

ועל כך כבר שנתה הפסיקה וקבעה זה מכבר, במסגרת ערר 48/2011 עמותת בנות חיה בבית"ר עילית נגד מדינת ישראל, כהאי לישנא:

> **"פירוט ההבדלים ותשובת המשיב להן שגובתה בראיות, מחזקות לטעמנו את טענת המשיב, כי ההבדלים בין שני בתי הספר אינם מהותיים כלל ועיקר. זאת בוודאי כאשר שבים אנו ומזכירים .. לפיו החינוך בבית הספר הממלכתי דתי הינו חינוך חרדי איכותי בהתאם לדרך חב"ד.. האמור במכתב זה אף מחזק את התרשמותנו, כי לא הרמה הדתית אמונית של בית הספר הממלכתי דתי היא העומדת ביסוד הרצון להקים בית ספר נוסף של חב"ד בעיר בית"ר עלית, אלא סכסוך בין פלגים בתוככי העדה החב"דית.."**

לשון אחר; במלוא הכבוד הראוי, לא כל קבוצה, קל וחומר כזו שמספר חבריה (כולל ובעיקר התלמידות הזקוקות לבית-ספר באותה שכבת גיל) הגרים בפועל במקום לא הוכח ושנוי במחלוקת, הינה בעלת זכות מוקנית להקים לעצמו מוסד חינוכי נפרד על חשבון הציבור (להבדיל, למשל, מלתור אחרי מבנה ולשכור אותו באורח פרטי). משקלה וסבירותה של העמדה השוללת הקמת בית ספר נפרד לקבוצה כזו, מועצמים באשר, ההתנגדות לכך לא באה אך ורק בשל המחלוקת הערכית בין הצדדים, , אלא גם משיקול מהותי

הנוגע לנזקים קשים שהדבר יגרום למוסדות הקיימים – וזאת אף מעבר למחיר הישיר של הקצאת קרקע, שיקול שהוא עקרוני וחובה על כל רשות מנהלית הנוגעת לעניין לתת לו משקל נכבד בהחלטתה!

לכן אמור מעתה – שיקול הדעת המנהלי, אשר שולל הקצאת קרקע על חשבון הציבור עבור בית ספר שכזה, הינו הגיוני, ראוי, ובוודאי עומד בלב-ליבו של מתחם הסבירות, באורח שמצדיק את כיבודו בידי בית המשפט הנכבד.

33. בעניין זה של סבירות ההחלטה נוסיף, כי מטרת ועד האגודה הינה לשמור על נכסי האגודה ולהגביר הפקת רווח לטובת חבריה. אין כל אינטרס ו/או הצדקה כי האגודה תוותר על משאב חשוב לטובת מוסד אשר אינו משיא לה הכנסה ואינו נדרש לחבריה (לנוכח המוסד החינוכי הקיים). זאת, מכוח קל וחומר בעת בו מצבה הכלכלי שלה עצמה אינו מן הפשוטים.

לעניין, זה לא מן המותר להזכיר את האמור בבג"צ 1554/95 עמותת שוחרי גיל"ת נ' שר החינוך התרבות והספורט (39) שם קבע בית המשפט כי:

> **"העיקרון בדבר שוויון הזדמנויות אינו עומד בגפו. לא ניתן לנתק אותו מן ההקשר החברתי הכולל. מימושו של עקרון זה מחייב הקצאת משאבים. יש לאזן בין היכולת הכספית של הרשות לבין הצרכים."**

ובבג"צ 389/80 דפי זהב בע"מ נ' רשות השידור, נקבע:

> **"כדי שסטייה מסטנדרד ההתנהגות המקובל על רשות מינהלית סבירה תביא לביטול המעשה המינהלי, יש צורך בסטייה מהותית, היורדת לשורש העניין".**

כמו כן, ראה האמור בבג"צ 5562/07 עוה"ד דרור שוסהיים נ' השר לביטחון פנים:

> **"סבירות ההחלטה המינהלית, והחלטה בעניין מינוי לתפקיד בשירות הציבור בכלל זה, נבחנת על-פי אמות המידה הבאות: ראשית, האם נשקלו בגדרה כל השיקולים הצריכים לענין, ואין בלתם; שנית, האם ניתן לשיקולים הרלבנטיים השונים משקלם היחסי הראוי במסגרת האיזון הנדרש ביניהם לצורך קבלת ההחלטה. בגדר שיקולים אלה עשויים להישקל שיקולים נוגדים זה לזה, שכל אחד מהם מושך לכיוונו, ועל מקבל ההחלטה להעריך את משקלם היחסי הראוי, ולהגיע לנקודת האיזון המתאימה ביניהם. סבירות ההחלטה נמדדת, איפוא, במשקל הנכון שניתן בגידרה לגורמים הרלבנטיים השונים העומדים ביסוד ההחלטה".**

דברים אלו, כמו נאמרו גם לעניינו, שכן השיקולים אשר עמדו בבסיס החלטות האגודה היו דאגה לילדות היישוב, משאב המקרקעין המוגבל, האינטרס הכלכלי של חברי האגודה בשים לב למטרתה ותפקידה, כמו גם לסמכות המועצה בעניין הקצאת מוסדות חינוך. לכך מצטרפת העובדה כי כפר חב"ד מהווה את מרכזה של תנועת חב"ד, הפועלת בתחום החינוך לפי הוראות הרבי מליובאוויטש. לכפייתה של סטיה מכלל זה, דווקא בלב מרכז התנועה, ועל-ידי מי שמתיימרים להיות שייכים לתנועה, ישנה משמעות שלילית משמעותית. זאת כאשר מנגד, האינטרס של העותר הינו צר, וכרוך בפגיעה בבית הספר הקיים לבנות בכפר חב"ד. במצב הדברים הנוכחי, הקצאת המקרקעין <u>אינה</u> לטובת האגודה. מכאן, שעמדת האגודה הינה בהתאם לחובתה כלפי חבריה וסמכותה שבחוק – קל וחומר שהיא סבירה.

34. בשולי נקודה זו, אך לא בשולי חשיבותה נזכיר, כי אף בטענות העותרת המנסה להשוות את עצמה למוסדות אחרים ולהחלטות לגביהן אין ממש. בית הספר למלאכה ובית הספר לבנות 'בנות רבקה',

ששניהם מוסדות על יסודיים – ושניהם הוקמו מכוח החלטות ודינים ששררו לפני 70 שנה (!); ואילו המוסד לחינוך מיוחד משרת צורך חשוב של הקהילה בכללותה, ובניגוד משווע לעותרת – אין לו כל חלופה באיזור, בעוד הביקוש למוסדות כאלו הולך ועולה.

35. זאת ועוד; עוגן נוסף לשלילת טענת האפליה מחד גיסא, ולהוכחת סבירות ההתנגדות להקצאת קרקע ציבורי לעותרת מאידך גיסא, מצוי בהלכה הפסוקה אשר קבעה זה מכבר כי קיים הבדל מהותי בין מוסדות ממלכתיים למוסדות חינוך שאינם כאלו, אף אם הם מוכרים, וכי להבדל זה משמעות רבה בכל הנוגע לזכות להקצאת משאבים:

וכך נקבע בפסק דינו של בית המשפט העליון בבג"ץ 8437/99 רשת גני חב"ד נ' שר החינוך:

> **"מוסדות־חינוך רשמיים, שר החינוך הוא המכריז על קיומם והוא המורה על המשך קיומם, על מיזוגם וכו'. ראו למשל: תקנות לימוד חובה (מתן צווים לפתיחת מוסדות חינוך ולקיומם), תשי"ג-1952; סעיף 10 לחוק חינוך ממלכתי, ועוד. וכשם שהשר מורה על פתיחתם של מוסדות־חינוך רשמיים, כן קובע הוא מה תהיינה תכניות הלימודים בהם – בהתאם למטרות החינוך הממלכתי, למותר לומר: תכניות השלמה לתכנית הלימודים; תכניות לשעות נוספות ותכניות לשם ניסוי: סעיפים 4 עד 9 לחוק חינוך ממלכתי. כך הוא אף באשר לפיקוח על הנעשה בבתי־הספר, פיקוח שאנשי משרד החינוך מבצעים אותו ואחראים לו. במילה אחת: מוסדות־החינוך הרשמיים אבר הם בגופה של המדינה – בגופו של משרד החינוך – וכל אשר נעשה ונחדל בהם הוא באחריות המדינה, לזכותה ולחובתה. זה השירות שהמדינה נותנת לתושביה, כך ממלאת המדינה את חובתה לספק חינוך לילדי ישראל.**
> **שלא כמותם של מוסדות־החינוך הרשמיים הם מוסדות־החינוך המוכרים (שאינם רשמיים), שבעניינם של אלה האחרונים אין המדינה נושאת בחובות־מישרין אלו: לא בחובת־מישרין ליתן חינוך לילדים המתחנכים בהם ולא בחובת־מישרין לממן את החזקתם של אותם מוסדות. מוסדות־חינוך מוכרים (שאינם רשמיים) גופים פרטיים מחזיקים בהם; הם אף האחראים הראשונים לנעשה בהם והם החייבים בהוצאות החזקתם."**

36. די בקביעה זו, כי עמדת האגודה וכפר חב"ד אינן נגועות באפליה ועומדות גם עומדות במתחם הסבירות (אם לא למעלה מזה), בכדי לחרוץ מניה וביה את דין העתירה, וזאת אף אם היתה המשיבה 2, משיקוליה שלה, מוכנה לדון בהקצאת קרקע בכפר חב"ד, בין אם על דרך הפקעה או שימוש בקרקעות המצויות בידה, תוך הפעלת הנוהל שכבר הוזכר בתשובה זו, המתיר לציבור ולגורמים רלוונטיים להתנגד לכוונה להקצות את הקרקע.

זאת מדוע? סעיף 63(א)(3) לצו המועצות המקומיות (מועצות איזוריות), הקובע כדלקמן:

> **"המועצה מוסמכת, בשים לב להוראות השר ובמידה שאין בכך משום סתירה לכל דין, לטפל ולפעול בכל ענין הנוגע לציבור בתחום המועצה, ובכלל זה יהיו לה הסמכויות הבאות:**
>
> (1) ....
> (2) ....
> (3) **לדאוג לפיתוח תחום המועצה ושיפורו ולקידום העניינים הכלכליים, החברתיים, התרבותיים והחינוכיים, של תושביו או של כל חלק מהם; ובלבד שהמועצה לא תטפל בעניני תרבות וחינוך הנוגעים לישוב אחד או לישובים אחדים אלא אם היתה דעתם של הועדים המקומיים, שלהנהלתם נתונים הישובים הנוגעים בדבר, נוחה מטיפול כזה.**
> (ההדגשות של הח.מ).

37. דברים אלו מדברים בעד עצמם, ומעידים כי אף לו העותרת היתה פועלת כדין ולהניע הליך חוקי לפי נהלי ההקצאות באמצעות המשיבה 2, הרי שאף אז הסעיף הנ"ל היה מונע ממנה את מבוקשה, באשר אף

המשיבה 2 לא היתה יכולה להקצות קרקע למוסד חינוך בתחומי כפר חב"ד, בלא להתייעץ עם הנהלת הישוב והגורמים המנהלים אותו. במקרה שבפנינו, לא ניתן להתעלם כי דעת הגורמים המקומיים 'אינה נוחה' (קרי, קיימת התנגדות קשה) להקצאת קרקע למוסד של העותרת, אלא שהתנגדותם נסמכת על תשתית מוצקה, הנוגעת לא רק למחלוקת אידיאולוגית, אלא גם לצרכים פיזיים ברורים של הישוב – שבראשם קיומם ושגשוגם של מוסדות החינוך הממלכתיים הקיימים; ובכך היא נעדרת ולו שמץ אפליה פסולה ומצויה עמוק בתוך מתחם הסבירות.

38. בשולי הדברים, ובלא לגרוע מכוחן של יתר הטענות, יוער כי אף המקרקעין אותן מציינת העותרת בסעיף 20 לעתירתה (גוש 6262 חלקות 10-9, גוש 6272 חלק מחלקה 81 ו-גוש 6274 חלקה 126) כלל אינן פנויות להקצאה על-ידי האגודה: בראשון, פועלים מוסד חינוכי ומבנה של צעירי חב"ד, בעוד חלק אחר של החלקה הופקע בידי המועצה האזורית, והדבר עומד כיום בליבו של הליך משפטי; על הקרקע השנייה, האגודה מקדמת תוכנית לבניית אולם כנסים, מוסד אשר אינו קיים עדיין בכפר חב"ד ואמור לשרת את כל הקהילה המקומית, ואילו הקרקע השלישית הינה של חלקות בתוך נחלות חקלאיות שהקצאתן לטובת בית ספר הינה מנוגדת לדין. יוצא, כי אף טענה זו של העותרת אינה נכונה, בלשון המעטה.

<u>סוף דבר</u>

39. בית הספר של העותרת אינו משרת צורך אמיתי של כלל תושבי הכפר, שכן בכפר חב"ד פועלת מערכת חינוך ותיקה ורבת הישגים, המתנהלת במובהק על פי רוחה של חסידות חב"ד, ועל פי הוראות רבותיה. תכנית הלימודים בבתי הספר של הכפר אושרה על ידי הרבי מליובאוויטש ועל ידי רבני הכפר לדורותיהם. בבתי הספר הקיימים לומדות תלמידות מכל הגוונים של אוכלוסיית הכפר, ובתי הספר מכבדים את השקפות העולם של כולם ונותנים מקום לכולם. על כן הטענה לאפליה מופרכת מיסודה; צרכיהן של תלמידות העותרת יכולים לקבל מענה בבית הספר הקיים לבנות וקל וחומר שאיש אינו מפלה אותן לרעה, והן יכולות ללמוד בבתי הספר הקיימים. מעבר לדרוש יוער, כי לעיתים דווקא הקמת בית-ספר נפרד אשר חוצץ בין ילדים לילדים שאין ביניהם הבדלים מהותיים (ובענייננו, כל הצדדים הינם חסידי חב"ד!), הוא-הוא זה שעשוי להוות או לעורר חשש לאפליה פסולה! (לעניין זה, ראה בין היתר בג"צ 1067/08 עמותת נוער כהלכה נ' משרד החינוך).

40. העותרת, מייצגת קבוצה קטנה בתוך חסידות חב"ד, אשר פעילותה שנויה במחלוקת, באורח שגורם לרבים מתושבי המקום לחשוש כי מטרתה היא התבדלות מהמרקם הקהילתי של הכפר, להתנתקות ממערכותיו ומהחיים המשותפים שמאפיינים את חיי תושבי הכפר מאז הקמתו, ועלול ליצור או להחמיר מתחים חברתיים ואחרים, כולל בין ילדי הכפר לבין עצמם. קבוצה זו. כל זאת, באורח שהמשיבה 3 אינה יכולה להתעלם ממנו. חשש זה מתחזק, נוכח פרסומים הקשורים בעותרת, הנתפסים בכפר חב"ד כהשמצת בתי הספר לבנות של הכפר כאילו אין הם "קדושים" מספיק, וזאת אך ורק מפני שהם מלמדים מקצועות יסוד (ליבה), המאפשרים לבוגרות לשמש בעתיד כמורות ומחנכות ולהשתלב בשוק התעסוקה.

41. הקמת בית הספר של העותרת כבר כעת, ועל אחת כמה וכמה אם תזכה להקצאה של קרקע ציבורית, גורמת נזק ישיר לבתי הספר הקיימים בכפר, לנוכח התבגרות האוכלוסייה של תושביו וירידה במספר התלמידות. במצב זה נדרשות פעילויות לחיזוק המוסדות הקיימים ולא להחלשתם על ידי הקמת מוסדות

חדשים ומשיכת תלמידות מהם – ואף זה שיקול שהמשיבה 3, בכובעה המנהלי, אינה יכולה להמעיט בחשיבותו.

42. לאור זאת אין שום הצדקה כי העותרת תורשה - בניגוד להלכה הפסוקה החד-משמעית של בית המשפט העליון - לאלץ את הרשויות לסייע לפעילותה על-ידי הקצאת משאבים ציבוריים או קרקע ציבורית, והכל בשעה שפעילות העותרת – אף במצב הנוכחי - מזיקה לאינטרסים של הרשות המקומית והציבור שעל טובתו היא אמונה לפועל.

43. דברים אלו מעוגנים היטב אף בדין ובהלכה הפסוקה: לא כל סירוב ליתן משאבים ציבוריים לגוף פלוני, אף כזה שעומד לכאורה בתנאים, הינה בהכרח בגדר אפליה פסולה. בתי המשפט עמדו על כך, כי לאף גוף אין זכות קנויה לקבלת משאבים ציבוריים, אלא הדבר מסור לשיקול דעתה של הרשות – המופעל באמצעות נוהל הקצאות. לעניין זה, ראה בין היתר ת.א. 26149/03 איגוד טניס השולחן בישראל נ' מ"י-משרד המדע התרבות והספורט, תק-של 2004(2) 1772; בש"א (י-ם) 5437/01 כולל שערי שמעון נ' מדינת ישראל, תק-מח 2003(2) 5903.

44. לא מן המותר לסיים חלק זה בדברים כדורבנות שנכתבו בעת"מ (ב"ש) 30528-08-21 שפיר תעשיות בע"מ נ' מדינת ישראל (נבו 12.9.2022):

> **"אין חולק כי העותרת עומדת בתנאים. עם זאת, הדבר אינו מקים לה "זכות קנויה" לקבל מרמ"י מקרקעין. לרמ"י נתון שיקול דעת לעניין עצם ההקצאה בפטור ממכרז ולגבי ההקצאה לגורם ספציפי. גם בהתקיים התנאים המאפשרים הקצאה בפטור, הרשות אינה מחויבת לפסוע בנתיב זה, שהוא בגדר חריג לכלל בדבר קיום מכרז. ההחלטה להקצות את המקרקעין בפטור ממכרז כפופה כמובן לכללי המשפט המינהלי, וכך גם ההחלטה על זהות הזוכה במקרקעין.**
> **אין חולק כי שיקול הדעת הוא של רמ"י, היא הגורם המנהלי המוסמך על פי דין. בית המשפט אינו מחליף את שיקול הדעת של הרשות המוסמכת, אינו קובע את הקריטריונים, ואינו בא בנעלי הרשות."**

על אחת כמה וכמה, אין כל הצדקה להקצאת הקרקע לעותרת שעשתה דין לעצמה ומנהלת חמש שנים מוסד בקרקע חקלאית, בלא אישורים מתאימים, ומתחמקת ממסירת מידע רלוונטי. זאת, כאשר קיים מוסד חינוכי ותיק, רשמי ומוכר המעניק חינוך חב"די כשר וטוב לילדי הכפר.

45. לא למותר לציין, כי מאומה מהחלטות המשיבים אינו אוסר או מונע מהעותרת לתור לה נכס בשכירות, ככל בעל עסק פרטי אחר, ולפעול מתוכו. ברם, מנסה היא כעת להיטיב את תנאיה – ולמעשה להעניק חינוך לא ממלכתי ולא מפוקח מימון מהקופה הציבורית, כאילו היו בית ספר ממלכתי, והכל תוך הפעלת לחץ במסגרת עתירה זו, כולל נסיון לגרום נזק באמצעות סעדים זמניים לא מוצדקים.

46. נוכח כל אחד מהטיעונים הללו, קל וחומר משקלם המצטבר, המסקנה הינה כי העתירה שבפנינו, במלוא הכבוד הראוי, הינה בלתי ראויה, דיונית ומהותית גם יחד. העתירה מהווה ניסיון של מוסד שפועל שלא כדין 'לקצר הליכים', להימנע מהליכי תביעה אזרחית הכוללים בירור עובדתי נדרש שיכללו חקירות של מצהירים מטעמו, ולעקוף התנגדויות לניסיונו לקבל שלא כדין הקצאות כאילו היה מוסד ממלכתי, כאשר בפועל הוא אינו כזה, ובין היתר שולל מתלמידותיו לימודי יסוד, וזאת הן בניגוד לאינטרס של המדינה, והן בניגוד לרוחו של כפר חב"ד ולאידיאולוגיה המנחה אותו מאז הקמתו, לפני למעלה משבעה עשורים.

העותרת שבפנינו מנסה לחפות על חולשתה בטענות 'מן הגורן ומן היקב', שבלשון עדינה יאמר כי אינן מוצדקות. בין היתר, השתלחות באגודה ובגורמים אחרים, והסתרת פרטי מפתח בכדי להניע את בית המשפט הנכבד להתערב ולהחליף את שיקול דעתן של הרשויות המוסמכות. כל זאת, בעתירה אשר ניתן לדמותה ל"גבינה שוויצרית שיש בה יותר חורים מאשר גבינה" – והדברים ברורים ומדברים בעד עצמם.

47. העתירה נתמכת בתצהירו של מר מנחם בלויא, שהוא חבר הועד הנבחר של האגודה. פתח הדבר מטעם הועד הממונה נתמך בתצהירו של עורך הדין יעקב אמסטר, יו"ר הועד הממונה של האגודה. יוער כי נוכח קוצר הזמן, והעובדה כי עוה"ד אמסטר מצוי בחו"ל, נשלח בשלב זה העתק תצהיר חתום בלבד; תצהיר מאומת כדין יוגש לאלתר כאשר המצהיר ישוב מחו"ל.

אי לכך, תעתור המשיבה 3 לדחיית העתירה על הסף, ולהשתת הוצאות לדוגמא על העותרת, כולל הוצאות ושכר-טרחת עורך-דין בעבור כתיבת תגובה זו.

עו"ד אלון קזיוף

עו"ד גדעון אורבך

באי כוח המשיבה 3

תצהיר

אני הח"מ, מנחם בלויא, נושא תעודת זהות שמספרה 300935590, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת, ואם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת בכתב, כדלקמן:

1. הנני נותן תצהירי זה לתמיכה בתגובה מטעם ועד האגודה של כפר-חבד, היא המשיבה 3 בעת"מ 31507-30-25, אשר הוגש בידי עמותת "בית חיה מושקא – חינוך על טהרת הקודש". זאת אני עושה, בתפקידי כחבר הועד הנבחר של המשיבה 3.
2. כל העובדות נשוא תצהירי זה ידועות לי מידיעה אישית. כל הטיעונים המשפטיים הינם לפי מיטב שיקול דעתי והבנתי, ולפי יעוץ משפטי שקיבלתי.

אי לכך, אני מתכבד להצהיר כדלקמן

1. עניין לנו בעתירה, אשר נחזית על-פניה כטענה לאפליה וסירוב שרירותי לכאורה ליתן פתרון חינוכי לזרם עליו נמנים העותרים בתחומי כפר חב"ד. אלא שלמרבה הצער, וכפי שמפורט בהרחבה בתגובת האגודה של כפר חב"ד ובתצהירי זה התומך בחלקה העובדתי, זו, מצב הדברים האמיתי הינו שונה לחלוטין, שלא לומר הפוך.
2. עניין לנו למעשה בדרישה של קבוצה קטנה מתוך חסידי חב"ד, אשר בפועל קיים גם קיים לבנותיה פתרון חינוכי שומר תורה ומצוות המותאם לאורח חיים חרדי עפ"י זרם חב"ד במסגרת מוסדות החינוך הקיימים בכפר חב"ד, ואשר מותאם לכלל חסידי חב"ד ומקבל את כולם בלא כל אפליה.
3. אם לא די בכך, העתירה מסתירה, ולא בכדי, עובדות מהותיות אשר לפי היעוץ המשפטי שקיבלתי, די בכל אחת מהן, קל וחומר במשקלן המצטבר, כדי לדחות את העתירה על הסף, ולחלופין לגופה: בין היתר, התחמקות חוזרת ונשנית ממתן מידע בשאלה הקריטית, כמה מהילדות אשר רשומות למוסד של העותרת, הינן תושבות כפר חב"ד כלל ועיקר, להבדיל מילדות שמתגוררות במקומות אחרים; נסיון לטשטוש העובדה, כי העותרת פעלה ופועלת באורח בלתי חוקי מתוך נחלה חקלאית, באורח אשר מעלה סימן שאלה מהותי על עצם זכאותה לקבלת מעמד של מוסד מוכר, והאם הדרך בה השיגה מעמד זה לא היה כרוך בהסתרת מידע ממשרד החינוך. כי העתירה הוגשה בשיהוי של שנתיים ימים, ו"מדלגת" מעל שלב המחוייב בתוך להקצאת קרקע למוסד חינוכי, בהתאם לנוהל מוסדר הכולל גם זכות להגשת התנגדויות מהציבור וקבלת עמדת המועצה המקומית; ועוד כהנה וכהנה פגמים, המוסווים – בכשרון רב יש לומר – מאחורי שלל טענות "מן הגורן ומן היקב".
4. קשה להשתחרר מן הרושם, כי העותרת סבורה כאילו האגודה נהנית ממספר בלתי מוגבל של קרקעות להקצאה, אשר ניתן לקחתם בבחינת 'כל דיכפין ייתי וייכול' – מצב שהוא הפוך לחלוטין מהמצב בפועל. אם לא די בכך, הרי לצד העובדה כי גישתה של העותרת שונה לחלוטין מדרך הלמידה בבתי הספר של הבנות הנהוגה בפר חב"ד מאז הקמתו, בהתאם להנחיות רבני התנועה, המשלבת תורה ועבודה (ובמקרה של ילדים – מתן כלים לרכישת מקצוע והשתלבות בחברה בעתיד, בלא לוותר על צביון חרדי), הרי שפעולת

העותרת מסבה כבר כעת נזק כבד למוסדות החינוך של כפר חב"ד, נזק אשר יגדל שבעת מונים, עד כדי פילוגה ושיסועה של הקהילה בכפר חב"ד, אם חלילה תתקבל העתירה.

5. כפר חב"ד הינו ישוב קהילתי אשר הוקם בשנת 1949, ממש בראשית ימי המדינה, בתור התיישבות שנועדה מראשיתה ועד היום עבור חסידי חב"ד, ביוזמתו ובהנחייתו של האדמור של חב"ד דאז, רבי יוסף יצחק שניאורסון זצ"ל. הישוב, כולל ובדגש על תחום החינוך שבו, מתנהל לפי דרכם של חסידי חב"ד, תוך דגש על קובץ הוראות והנחיות מפורטות שקבע מנהיגה הרוחני, הרבי מליובאוויטש, ועל מסורת רבת שנים שהייתה נהוגה בכפר חב"ד בידיעתו ובהנחייתו..

6. מוסדות החינוך של הבנות בכפר חב"ד, משלבים תורה ועבודה, ונותנים כלים לרכישת מקצוע, אשר יאפשר לתלמידות להשתלב בשוק העבודה ולשאת בעול פרנסת הבית לרווחת המשפחה, תוך שמירה קפדנית על הצביון החרדי-חסידי שהן מתחנכות לאורו. מסיבה זו, <u>ובניגוד מוחלט למשתמע מדברי העותרת, הרי שכל מוסדות החינוך לבנות של חב"ד ברחבי המדינה, משלבים לימודי קודש עם לימודי יסוד (ליבה)</u> [1] . כך נהוג גם בכפר חב"ד מאז הקמתו לפני כשבעים וחמש שנים. חוות-דעת מהרב זושא וולף, מחנך, מרצה והוגה דעות מתנועת חב"ד בעניין ה"אני מאמין" החינוכי של תנועת חב"ד וכפר חב"ד, ומשמעותו לעניין החינוך בתנועה, מצורפת בזאת בתור "**נספח 1**."

7. בכפר חב"ד פועלים, מזה שנים רבות, מוסדות חינוך לבנות אשר בנויים לפי מודל זה, ואשר כבר כעת יאמר, כי יש בהם מקום והם מסוגלים אף מסוגלים לספק חינוך לכל ילדות כפר חב"ד לפי דרך החיים של חב"ד, לרבות לבנות הרשומות לעותרת. מדובר בבית הספר היסודי "בית רבקה לצעירות" אשר קיים מזה כ-70 שנים, בו למדו בנות כפר חב"ד מאז הקמתו, ומשם הן עוברות לבית הספר "בית רבקה לבוגרות", הבנוי לפי אותה מתכונת.

8. העותרת, לעומת זאת, הינה מוסד השייך לפלג קטן יחסית בקרב חסידי חב"ד, אשר חולק על מספר סוגיות הקשורות בדרך החינוך של כפר חב"ד אשר נקבעה עפ"י הוראותיו של הרבי ובידיעתו. בין היתר, וכפי שעולה בבירור גם משמה של העותרת – אותו פלג, שולל לימודי ליבה, ואינו נותן לתלמידותיו את היכולת לרכוש בעתיד מקצוע ולפרנס את עצמן ואת משפחתן – דברים אשר הבעייתיות הרבה שבהן 'זועקת' בעיקר בתקופה המורכבת – גם עבור הציבור החרדי – בה מצויה המדינה כיום. כמו כן, וכפי שיפורט בהמשך, פעילותו של מוסד זה, גורם נזקים נוספים בדמות אובדן פרנסה של מורות שרבות מהן תושבות כפר חב"ד, אשר עלולות להפלט מהמוסד הרשמי בשל צמצום וסגירת כיתות, ובכך תיגרם פגיעה קשה בהן ובמשפחתן.

9. העותרת – למרבה הצער – מצניעה את העובדה, כי החלה את דרכה לפני כחמש שנים כמוסד לימודים שפעל שלא על-פי חוק מתוך דירת מגורים פרטים ובהמשך מתוך נחלה חקלאית, שם למדו בתחילת הדרך תלמידות מעטות בלבד. זאת באורח שספק אם הולם מוסדר חינוכי[2] .התנהלות זו, בין היתר, מעמידה סימן שאלה כבד על עצם הדרך בה אותו מוסד זכה ל'סמל מוסד' (כלומר, הכרה ממשרד החינוך) מלכתחילה, באשר אחד התנאים לכך, הינו כי קיים למוסד מקום חוקי החולם את דרישות משרד החינוך.

---

[1] וכך גם כ-90% ממוסדות החינוך לבנים.

[2] ראוי לציין כי בכדי 'להלבין' את מעשיה, העותרת פנתה לרשויות בבקשה חריגה ביותר להליך פטור מיעוד לבית ספר (קרי, שימוש חורג, אשר שכרו הכספי הגדול בצידו, עבור הגורם אשר משכיר נחלה חקלאית למטרות כאלו, והכל שלא כדין), דבר המעיד היטב עליה ועל דרך פעולתה. ראוי לציין, כי אף רשויות אשר חוקיהן מאפשרים לעיתים, היתר חריג כזה למוסד חינוך – עושות זאת עבור גני ילדים קטנים בלבד. עצם הנסיון להשיג אישור כזה לבית-ספר, קרי, לנהל מוסד גדול יותר ומורכב בתוך מבנה מגורים, הינו תמוה וחסר תקדים, ומעיד היטב על דרך התנהלות העותרת, כמו גם היחס המזלזל שלה כלפי צרכי התלמידות שלה עצמה – סיבה נוספת בגינה ספק אם ראוי ליתן לה רשיון לנהל מוסד שכזה!

להשלמת התמונה נעיר, כי פניה מטעם כפר חב"ד למשרד החינוך בשאלה זו, לרבות בקשה לקבל את העתק הבקשה שהגיש המוסד הנ"ל למשרד החינוך לצורך קבלת סמל מוסד, לא זכתה למענה במשך חודשים ארוכים (הפניה מצורפת בזאת בתור "**נספח 2**"). על כך מבוססת עמדת המשיבה 3, כי לא בכדי, העותרת שומרת על שתיקה בעניין זה (דבר המשתלב למרבה הצער אף עם העובדה שתפורט בהמשך, כי העותרת לא נקטה בהליכים ולא עברה שלבים הנדרשים מכל מבקש הקצאה), ולכן, בלא לגרוע משאר הטעמים לדחיית העתירה, <u>ראוי לחייבה להעביר מסמכים מתאימים בעניין וילשפוך אור' על סוגיה קריטית זו במסגרת הדיון בבית המשפט הנכבד - ככל שעתירתה לא תדחה על הסף.</u>

10. אם לא די בכך, הרי שהעותרת מתחמקת מזה זמן רב מבירור ממשי בשאלה קריטית: כמה מ'המועמדות' אשר משפחתן הורתה להן ללמוד שם, הינו תושבות כפר חב"ד אשר על-פניו זכאיות לפתרון חינוכי במקום (זאת, בלא להקל ראש או לוותר לרגע על הטענה, כי פתרון כזה קיים ממילא במוסדות החינוך הקיימים), וכמה הינם "ילדי חוץ' אשר באים – או מובאים – ממקומות אחרים במיוחד בכדי להצדיק את הקמתו של מוסד אשר הינו, במלוא הכבוד, זר לכפר חב"ד ולדרכו. פניה בכתב בה התבקשה העותרת לספק את המידע, ואשר לא זכתה לכל תגובה, מצורפת בזאת בתור "**נספח 3**". אם לא די בכך, הרי שבעוד העותרת טרחה להביא חלקים מהתכתובת הנ"ל בנספחי העתירה (ראה למשל עמ' 77) – הרי שדווקא שורות אלו הושמטו – והדבר ומשמעותו מדברים בעד עצמם, לרבות בשאלת נקיון הכפיים של העותרת.

11. למותר לציין, כי חרף העובדה כי מוסדות החינוך בכפר חב"ד מיועדים בראש ובראשונה לילדי המקום, הרי שהמוסדות הללו, מאז ומעולם, שמחו לקבל גם "ילדי חוץ" המעוניינים להתחנך לפי אותם ערכים – בין היתר, ילדים של חסידי חב"ד הנמצאים ב'שליחות' במקומות בהם לא קיימים מוסדות מתאימים של חב"ד. זאת כמובן, תוך הפעלת בקרה ושיקול דעת, ובין היתר בירור האם אין במקום מושבו של אותם ילד או ילדה מוסד חינוך מקומי מתאים.

12. דא עקא, שבשנים האחרונות, כפר חב"ד סובל – כמוהו כמקומות אחרים ברחבי הארץ – מהזדקנות אוכלוסיה שגורמת לקשיים בשמירה על היקף הפעילות של מוסדות החינוך הרשמיים שלו, בשל התמעטות הילדים בגילאים המתאימים – לרבות הגיל הרלוונטי לעתירה שבפנינו. כך למשל, בשנה שעברה, נאלץ מוסד החינוך הרשמי של כפר חב"ד "בית רבקה לצעירות" לסגור את אחת מארבע כיתות א' שלו, בשל העובדה כי היו חסרות אך קומץ (!) תלמידות עבור המספר המינימלי הנדרש לפי הוראות משרד החינוך לפתיחת כיתה. התוצאה היתה, כי במקום ארבע כיתות מרווחות, נאלצות התלמידות להצטופף בשלוש כיתות בלבד, ומלבד הפגיעה בתלמידות, הדבר מאיים על יכולתו של המוסד להמשיך ולהעסיק את צוות המורות המסורות שלו, בלא לערוך קיצוצים ופיטורין כואבים.

לפי מיטב הבנתי ואמונתי, עובדות אלו מדברות בעד עצמן אודות הנזק הממשי הנגרם למוסדות החינוך של כפר חב"ד, בשל פעולה של מוסדות לא מוסדרים המתנהלים בניגוד לחוק, ומתחילים לפעול בלא לקבל אישורים כדין, המושכים אליהן תלמידות אשר יכלו ללמוד במוסד הרשמי של כפר חב"ד המותאם לצרכיהם של כל חסידי חב"ד – בבחינת 'ומכיוון שהוציא את עצמו מהכלל, כפר בעיקר"; נזק אשר יגבר שבעת מונים אם ינתן לעותרת שטח ומבנה, אשר יביא לפיצול במערכת החינוך וימשוך אליו תלמידות נוספות, ואף עלול לעודד מוסדות בלתי מוסדרים נוספים, חלקם קיצוניים בהרבה, להגביר את פעילותם ולפגוע עוד יותר במוסדות החינוך של הכפר בעתיד.

לשון אחר: די בכך בכדי ללמד, כי הסירוב להקצות קרקע לעותרת, מעבר ובלא לגרוע מהטיעונים הנוספים כי הדבר ממילא אינו מתפקידה של האגודה, אשר ממילא סובלת ממחסור בקרקעות, אינו נובע אך ורק מהבעיה האידיאולוגית החמורה עם דרכה החינוכית, אלא גם מכך כי קבלת העתירה גורמת נזק ממשי וכבד למוסדות החינוך של כפר חב"ד, בגין פיצול מיותר וצמצום כיתות קיימות.

זאת ועוד; הנזק הצפוי מקבלת עתירה שכזו אינו מוגבל אך ורק לדל"ת אמותיו של כפר חב"ד, אלא הוא עשוי לעודד גורמים נוספים, הן בכפר חב"ד והן בישובים נוספים של חסידי חב"ד, לעשות דין לעצמם, ולהקים מוסדות נפרדים – תחילה באורח בלתי מוסדר ושלא כדין עם קומץ תלמידים – ולאחר מכן לעתור להרחיבם, דבר שיפגע במוסדות החינוך של חב"ד, ואף עלול ליצור פירוד וקרע בתוך הקהילות של חסידי חב"ד.

איום זה, למרבה הצער, אינו תאורטי כלל ועיקר, אלא כבר החל קורם עור וגידים. בתקופה האחרונה ממש, נודע, כי בכפר חב"ד עצמו נפתח "תיכון חדש" לבנות בשם אשר שמו דומה מאד לשמה של העותרת: "תפארת חיה מושקא"[3] – אף הוא שלא כחוק, בתוך נחלה חקלאית, עבור כ-5 תלמידות בלבד, ואף הוא, בניגוד לנהוג בכפר חב"ד, אינו מלמד לימודי ליבה (הזמנות ל'ארוע השקה' למוסד חדש ובלתי חוקי זה, מצורפות בתור "**נספח 4**") – והדברים ברורים ומדברים בעד עצמם. התרחבות תופעה זו תפגע עוד יותר במוסדות החינוך הרשמיים של חסידות חב"ד, ותביא לקיטוב ופיצול בתוכה.

13. בשולי הדברים, אך לא בשולי חשיבותם יוער, כי העותרת מנסה להיבנות – שלא כדין ותוך הבאה חלקית ומגמתית של דברים, מההליכים המשפטיים שמתנהלים בין המשיבה 3 (האגודה) ובין המשיבה 2 (המועצה האיזורית) בעניין ביטול הפקעת קרקעות.

14. לעניין זה – ועוד בטרם נצלול לעומקם של דברים, מן הראוי להעמיד מושכלות יסוד על מקומם ולהבהיר: המשיבה 3, בניגוד למה שעולה לכאורה מטענות העותרת, אינה מופקדת על החינוך בכפר חב"ד (גם אם 'בתוך עמה היא יושבת', ותבריה מודעים ומעורים במתרחש). האגודה הופקדה באורח היסטורי (עוד בימים בהם הועד המקומי וועד האגודה היו למעשה אותו גוף. באותה תקופה האגודה היתה מופקדת, בהתאם לתקנונה, על ניהול ההקצאה של הקרקעות למטרות השונות, לרבות מטרות חינוך. תפקידה היה לשמור ולנהל באורח מושכל משאב זה, שהוא משאב מוגבל, ואשר בניגוד מוחלט לטענות העותרת, <u>מצוי במחסור משמעותי בכפר חב"ד</u>. מצבה של האגודה כיום, אף ברמה הכלכלית, אינו מן המשופרים (דבר אשר היווה אחד השיקולים בזמנו להקמת ועד ממונה!) – ומכאן שדווקא במצב זה, על האגודה לנהוג חסכון בקרקעות המופקדות בידה, ולא לחלקן בקלות ראש, קל וחומר בלא המלצות ומידע מהגורמים המוסמכים בתחום החינוך! דברים אלו נכונים – ואף מכח קל וחומר – כיום, לאחר שהאגודה הופרדה מהועד המקומי, וכאשר סמכויות ההקצאה של קרקע למוסדות חינוך, הוטלה על-פי חוק על המועצה האיזורית[4]!

15. לפי מיטב הבנתי ואמונתי, על רקע זה יש להבין את ההליך המשפטי שמתנהל בין האגודה למועצה האזורית, אשר במסגרתו הלינה האגודה על הפקעה של קרקעות בלא פיצוי כספי (עניין אשר לשיטתה נוגד חזיתית את החוק), ודרשה סך של 200 מליון ₪ בגין אותן קרקעות. במסגרת זו, <u>דווקא על רקע המחסור בקרקעות</u>, עלו הצעות ורעיונות שונים לפשרה, אשר במסגרתן יכול ותבוטל ההפקעה של מקצת הקרקעות.

---

[3] חרף העובדה כי העותרת מכחישה, לפי מיטב הידוע לנו, קשר למוסד הנ"ל.

[4] ראה סעיף 63(א) לצו המועצות המקומיות (מועצות איזוריות), אשר משמעותו עוד תידון בהמשך תגובה זו.

16. העותרת מנסה להבנות על אחד הרעיונות שעלו, לפיו תוקם בכפר חב"ד 'קריית חינוך', בתוכה יפעלו כל המוסדות הרלוונטיים. לרבות מוסד לחינוך מיוחד[5] אשר מוגדר במדינה כ'מוכר שאינו רשמי', והמשיבה 3 אכן היתה מוכנה להקצות לו קרקע .מכאן, מנסה העותרת להסיק על קיומה של 'איפה ואיפה', קרי, אפליה פסולה.

לפי הבנתי ואמונתי, וכן לפי היעוץ המשפטי שקיבלתי, בחינה של הדברים מלמדת כי אין המשל דומה לנמשל, וזאת מכוחם של כל אחד מהטעמים הבאים, קל וחומר ממשקלם המצטבר:

1. הקצאת הקרקע למוסד לחינוך מיוחד, מוסד אשר נפתח בשנים האחרונות <u>משרת את **כל הקהילה המקומית**</u>, ולא רק פלג אחד בתוכה, וזאת נוכח העובדה כי **אין** מקום מוסדר לתלמידי החינוך המיוחד בכפר חב"ד (כרגע פועל בית הספר בתוך מבנים יבילים בתא שטח קטן מאוד, למרות שע"פ הנחיות משרד החינוך השטח שנדרש לתלמיד במערכת החינוך המיוחד הינו כמעט כפול ביחס לתלמיד במערכת החינוך הרגילה), בעבר, כאשר לא היה בית ספר לחינוך מיוחד בכפר חב"ד, נאלצו הורים לילדים בעלי צרכים מיוחדים[6], לדאוג להסעת ילדיהם למקומות מרוחקים, שלעיתים לא התאימו לאורח החיים בכפר חב"ד ויצרו קשיים בלתי מבוטלים.
2. בניית קריית החינוך והקצאת הקרקעות במסגרת זו, היתה משרתת את **קהילת כפר חב"ד כולה**, נוכח העובדה כי חלק גדול מהמבנים של מוסדות החינוך הפועלים בכפר כיום, ישנים מאד, והלכה למעשה מתקשים לעמוד בתקנים המודרניים של משרד החינוך ופיקוד העורף, על כל המשתמע מכך. כך למשל, תלמוד התורה נבנה בשנת 1966, וביה"ס לבנות בית רבקה נבנה בשנת 1969, בחלק מהמבנים אין מרחבים מוגנים, דבר שהביא להשבתת הלימודים בהם בחלקה הראשון של מלחמת 'חרבות ברזל'; בית הספר לתלמידים עם צרכים מיוחדים נמצא במבנים יבילים בתנאי צפיפות קשים, ועוד – דבר שפוגע בתלמידים ואף הביא לאיום של הוצאת צוי הריסה לחלק מהמבנים. די בכך בכדי לראות כי המרחק בין הצרכים הנ"ל הקשורים בהקמת הקריה החדשה, לבין דרישה להקצות קרקע למוסד אשר לא רק שאינו משרת את כלל הקהילה, אלא פוגע בה – הינו כרחוק מזרח ממערב.
3. במסגרת אותה 'עסקה' של הקמת קריית חינוך, האגודה היתה מקבלת למעשה תמורה רבת-ערך בדמות שחרור קרקעות עליהם פועלים מוסדות חינוך קיימים וישנים, ומקבלת אותן בחזרה לחזקתה. זאת, בניגוד מוחלט להיענות לדרישת העותרת – אשר מכוונת אך לאלץ את העמותה להקצות ולהוציא מחזקתה קרקע, בלא כל תמורה בדמות קבלה בחזרה של קרקעות אחרות.

17. לסיכום נקודה זו, ובלא כל צורך לרדת לעובי הקורה של המחלוקות בין משיבה 3 למשיבה 2, אשר חורגות בהרבה מדל"ת אמותיה של הסוגיה הרלוונטית לבירור, אין כל דמיון בין דיון או אף התבוננות חיובית על ההצעה להקים קריית חינוך – אף כזו הכוללת הקצאה למוסד מוכר ולא רשמי לחינוך מיוחד – לבין המקרה שבפנינו. בעוד שהסכמה אפשרית בעניין קריית החינוך (בכפוף לשיקולים ועניינים נוספים אשר אינם נוגעים לענייננו), כרוכה בתמורה לאגודה ולישוב, ומשרתת את צרכי כלל הציבור, הרי קבלת

---

[5] נוכח הצורך לטפל בכל תלמיד בעל צרכים מיוחדים לפי תוכנית לימודים המותאמת לו אישית.

[6] ובנוסף לכך, העמותה המפעילה את בית מוסד החינוך המיוחד הציעה לאגודה, שהצוות הפרא רפואי של המוסד יוכל לסייע גם לילדים נוספים בכפר שאינם תלמידי חינוך מיוחד, אולם בעלי צרכים הדורשים טיפולים תומכים – ובכך, לתת לקהילה תמורה נוספת בעלת ערך חשוב בפני עצמה.

העתירה שלפנינו – היפוכו של דבר. די בכך, כדי להפיל את טענת האפליה לכאורה שמעלה העותרת בעניין זה.

18. לפי היעוץ המשפטי שקיבלתי, האגודה, במלוא הכבוד הראוי, אינה מופקדת או אחראית על הקצאת קרקעות למוסדות חינוך, תפקיד אשר שייך למשיבה 2, היא המועצה המקומית. למועצה המקומית סמכות השואבת הן מדיני התכנון והבניה (לרבות בדיקת התאמת הקרקע למוסד חינוכי, עמידה בדיני תכנון ובניה וכ"ו), והן מהמישור הפדגוגי.

19. לעומת זאת, האגודה פועלת לפי סעיף 4 לפקודת האגודות השיתופיות, לפיו מטרתה של אגודה הינו "טיפוח החסכון, עזרה עצמית ועזרת גומלין בין אנשים בעלי אינטרסים כלכליים משותפים, כדי להביא לידי שיפור בתנאי חייהם, עסקיהם ושיטות היצור שלהם".

אכן, בעבר לא היתה הקפדה מספקת על ניהול נכסי העמותה, דבר אשר הביא, בשנת 2018 למינוי חשב מלווה ולאחר מכן ועד ממונה, אשר תפקידם בנושא המקרקעין התמקד בשימושים העסקיים ובהרחבת הכפר, וכפי שנאמר בהחלטה של המשיבה 4 משנת 2018, לפיה הסיבות להתערבות בענייני האגודה ומינוי חשב מלווה, נוגעות כל-כולן למצב הכלכלי והעסקי באגודה והליקויים בתפקוד האגודה דאז בעניינים אלו – הא ותו לא!

החלטה

1. עד לבחירות לרשויות המקומיות בשנת 2018, נוהלה האגודה בזהות ועדים. תוך שפעולות הוועד המקומי בוצעו במסגרת האגודה השיתופית.

2. ביום 26.12.18 מונה לאגודה וועד ממונה בדרך של צירוף חשב מלווה בשל הסיבות שצוינו שם ובעיקר בשל:

- [illegible]י יישום הוראות משרדנו במשך של כשלוש שנים, בכל הקשור להסדרת השימוש [illegible]כסי האגודה אשר נמסרו לשימושם של עסקים בבעלות צדדים שלישיים, ולגביית [illegible]י שכירות ושימוש ראויים עבורם;
- מצב כספי גרעוני עקב ניהול לקוי וגבייה חלקית של חובות ומסים;
- הימנעות מבדיקה וטיפול ראוי בנושאים המעלים סימני שאלה מהותיים לגבי פעולות ועסקאות שונות שנעשו על ידי ועדים קודמים.

20. המסקנה הינה, כי האגודה – קל וחומר מאז שנת 2018, אז הופרדה באורח ברור וחד-משמעי מהועד המקומי, פועלת בראש ובראשונה כגוף כלכלי, ועל הועד לפעל בתור 'מנהלי העסקים' של האגודה. זאת, בין אם מדובר בועד ממונה, אשר כיהן עד 14.2.24, אז הוחלף בועד נבחר בצירוף חשב מלווה. דבר זה חל גם על עניין המקרקעין – כאשר פעילות הועד מתמקדת בשימוש של עסקים במקרקעין, כמו גם הרחבת הישוב והקמת שכונת מגורים חדשה. לפי היעוץ המשפטי שקיבלתי, יוצא, כי העתירה שבפנינו מנסה שלא כדין 'לקצר תהליכים' ולדרוש הקצאת קרקע מהאגודה, תחת לפנות תחילה אל הועד המקומי, אשר תפקידו הינו לנהל את ענייני הישוב בכללותו[7], וזאת להבדיל מהאגודה, שהינה גוף הפועל בעיקרו בתחומי המשפט הפרטי, בהתאם לחוזים בינה לבין חבריה.

[7] לעניין זה, ראה בין היתר בג"צ 258/85 יצחק עמר נ' דוד פרץ, שם עמד בית המשפט העליון על האבחנה בין התפקיד של ועד אגודה המנהל את ענייני האגודה ודואג לתושביה, לבין הועד המקומי הדואג לכל תושבי הישוב. זאת, אף במקום בו דובר ב"כובע כפול" של אותו גורם. קל וחומר שזה המצב בענייננו בכפר חב"ד, בו מאז 2018 שני הגופים הללו הופרדו ופועלים במשרדים שונים באמצעות אנשים שונים.

21. זאת ועוד; בניגוד לנטען בסעיף 35 לעתירה לפיו 'האגודה אינה פועלת לפי נהלים ברורים', הרי שהועד פועל לפי דין, לפי הנחיות שהותוו על-ידי האספה הכללית של האגודה, אשר עניינם נוגע לעסקים בלבד (ראה בין היתר פרוטוקול האספה הכללית משנת 2016, המתווה כללים להקצאת מקרקעין לעסקים, בתור "**נספח 5**"). מכאן נובע, כי כל הקניית סמכות מעבר לכך צריכה – ראשית לכל – להיות מובאת בפני האספה הכללית של האגודה, אשר היא המוסמכת להחליט על הקצאת מקרקעין לטווח ארוך. למותר לציין, כי העותרת – אף לשיטתה עומדים מאחוריה חברי אגודה (להבדיל מגורמים מחוץ לישוב) לא טרחה לנסות ולפעול בדרך מחוייבת זו, בטרם אצה להגיש עתירה נגד האגודה.

22. שני מוסדות החינוך היחידים בכפר שהקרקע עליה הם פועלים הוקצתה על-די האגודה, ולא באמצעות המועצה, הינם 'מזכרת היסטורית' בת כ-70 שנים: בית הספר למלאכה (שלא פעל במשך שנים ארוכות), ובית הספר לבנות "בית רבקה" המנוהל בידי עמותה שהוקמה לשם כך, והוקם לפני כ-70 שנים (!) לפי הכללים השונים שהיו נהוגים אז. מאז, האגודה אינה קשורה להקמה של מוסדות חינוך בתחומה – וברת הפלוגתא של העותרת בעניין זה הינה לכל היותר המשיבה 2, היא המועצה האיזורית.

23. עובדות נוספות התומכות לפי מיטב הבנתי ואמונתי בכך שיש לסלק את העתירה על הסף הינן:

א. עסקינן בעותרת, אשר אין ולא יתכן מחלוקת כי התנהלה בניגוד לחוק, כאשר ניהלה בית-ספר בנחלה חקלאית, בלא אישור, , תוך שימוש חורג ואף מסוכן במקרקעים פרטיים (כיום, במגרש פרטי בגוש 6262 חלקות 16, 17 ו-19, שיעודו למגורים בלבד. לעניין זה, הרי לפי היעוץ המשפטי שקיבלתי, אחד התנאים לקבלת רשיון למוסד חינוכי ("סמל מוסד") הינו עמידה בדיני התכנון והבניה – עניין אשר מצדיק בין היתר, במידה וחלילה לא תדחה העתירה על הסף, בירור ודרישה אשר האגודה כבר ניסתה מול משרד החינוך וטרם נענתה. זאת, לגילוי המצג בעטיו זכתה העותרת בסמל מוסד ממשרד החינוך, לכאורה בניגוד לדרישות הדין.

ב. העותרת מעלימה פרטי מידע רלוונטיים, אשר אינם נוחים לטענותיה – זאת, אשר לפי היעוץ המשפט שקיבלתי, גולש לכלל "הגרעין הקשה" של פניה לבית משפט מנהלי בידיים שאינן נקיות. לעניין זה נזכיר, בין היתר, את התחמקותה של העותרת מלחשוף פרטים על מספר התלמידות שהן תושבות חוץ; על הנסיון לטעון כאילו האגודה 'מחלקת קרקעות' לבתי ספר, תוך התעלמות מהמצב הקיים בפועל על-פי דין; הטענה המשתמעת כאילו אין לתלמידותיה דרך להגשים את הזכות לחינוך בלא קבלת העתירה – תוך טשטוש העובדה כי בכפר חב"ד קיימים גם קיימים מוסדות לימוד לבנות חרדיות אשר יכולים ואף מעוניינים לקלוט כל תלמידה הגרה בכפר חב"ד, ולא פעם גם תלמידי חוץ שיש הצדקה לבקשתם, ועוד.

24. בכפר חב"ד פועל בית ספר ותיק, מוכר ורשמי המחנך בנות בהתאם לרוח תנועת חב"ד (אשר אף העותרת אינה מכחישה כי התלמידות הרשומות בה שייכות אליה), ובהתאם להנחיות שקבע הרבי מליובאוויטש, ואשר מדורג גבוה בתמדד הטיפוח הבית-ספרי, דבר המעיד על איכות החינוך הניתנת בו במשך עשרות שנים. ההבדלים היחידים בין החינוך בו לבין החינוך אשר העותרת מתיימרת להעביר, הינם שני אלו:

1. הוספת הצהרה במסגרת תפילת התלמידים בנוסח "יחי אדוננו, מורנו ורבנו מלך המשיח" – עניין פורמלי שאין צורך להכביר מילים כי הוא בבחינת זוטי דברים.
2. היעדר לימודי ליבה בבית הספר של העותרת – הבדל אשר כאמור הינו מהותי, ודווקא מצדיק הפעלת שיקול דעת מהותי אשר יעדיף את בית הספר הרשמי של כפר חב"ד.

מכאן, ההפניות של בא-כוחי לפסיקה אשר קבעה כי הבדלים מסוג זה אינם מהותיים, וודאי שלא די הצורך בכדי להצדיק הקמת בית ספר נוסף.

25. לפי היעוץ המשפטי שקיבלתי, סבירות הסירוב של האגודה לעותרת נתמכת בבחינת השיקולים אשר עמדו בבסיס החלטות האגודה - דאגה לילדות היישוב, משאב המקרקעין המוגבל, האינטרס הכלכלי של חברי האגודה בשים לב למטרתה ותפקידה, כמו גם לסמכות המועצה בעניין הקצאת מוסדות חינוך. לכך מצטרפת העובדה כי כפר חב"ד מהווה את מרכזה של תנועת חב"ד, הפועלת בתחום החינוך לפי הוראות הרבי מליובאוויטש. לכפייתה של סטיה מכלל זה, דווקא בלב מרכז התנועה, ועל-ידי מי שמתיימרים להיות שייכים לתנועה, ישנה משמעות שלילית משמעותית. זאת כאשר מנגד, האינטרס של העותר הינו צר, וכרוך בפגיעה בבית הספר הקיים לבנות בכפר חב"ד. במצב הדברים הנוכחי, הקצאת המקרקעין אינה לטובת האגודה. מכאן, לפי היעוץ המשפטי שקיבלתי, שעמדת האגודה הינה בהתאם לחובתה כלפי חבריה וסמכותה שבחוק – קל וחומר שהיא סבירה.

26. בטענות העותרת המנסה להשוות את עצמה למוסדות אחרים ולהחלטות לגביהן אין ממש. בית הספר למלאכה ובית הספר לבנות 'בנות רבקה', ששניהם מוסדות על יסודיים – ושניהם הוקמו מכוח החלטות ודינים ששררו לפני 70 שנה (!); ואילו המוסד לחינוך מיוחד משרת צורך חשוב של הקהילה בכללותה, ובניגוד משווע לעותרת – אין לו כל חלופה באיזור, בעוד הביקוש למוסדות כאלו הולך ועולה.

בנוסף ובלא לגרוע מיתר הטיעונים, הרי המקרקעין אותן מציינת העותרת בסעיף 20 לעתירתה (גוש 6262 חלקות 10-9, גוש 6272 חלק מחלקה 81 ו-גוש 6274 חלקה 126) כלל אינן פנויות להקצאה על-ידי האגודה: בראשון, פועלים מוסד חינוכי ומבנה של צעירי חב"ד, בעוד חלק אחר של החלקה הופקע בידי המועצה האיזורית, והדבר עומד כיום בליבו של הליך משפטי; על הקרקע השניה, האגודה מקדמת תוכנית לבניית אולם כנסים, מוסד אשר אינו קיים עדיין בכפר חב"ד ואמור לשרת את כל הקהילה המקומית, ואילו הקרקע השלישית הינה של חלקות בתוך נחלות חקלאיות שהקצאתן לטובת בית ספר הינה מנוגדת לדין. יוצא, כי אף טענה זו של העותרת אינה נכונה, בלשון המעטה.

27. מכוח כל הנימוקים שהובאו בתשובה עתירה ובתצהירי זה, הרי בית הספר של העותרת אינו משרת צורך אמיתי של כלל תושבי הכפר, שכן בכפר חב"ד פועלת מערכת חינוך ותיקה ורבת הישגים, המתנהלת בבמובהק על פי רוחה של חסידות חב"ד, ועל פי הוראות רבותיה. תכנית הלימודים בבתי הספר של הכפר אושרה על ידי הרבי מליובאוויטש ועל ידי רבני הכפר לדורותיהם. בבתי הספר הקיימים לומדות תלמידות מכל הגוונים של אוכלוסיית הכפר, ובתי הספר מכבדים את השקפות העולם של כולם ונותנים מקום לכולם. על כן הטענה לאפליה מופרכת מיסודה; צרכיהן של תלמידות העותרת יכולים לקבל מענה בבית הספר הקיים לבנות וקל וחומר שאיש אינו מפלה אותן לרעה, והן יכולות ללמוד בבתי הספר הקיימים.

28. העותרת, מייצגת קבוצה קטנה בתוך חסידות חב"ד, אשר פעילותה שנויה במחלוקת, באורח שגורם לחתום מטה, כמו גם לרבים מכלל תושבי המקום לחשוש כי מטרתה היא התבדלות מהמרקם הקהילתי של הכפר, להתנתקות ממערכותיו ומהחיים המשותפים שמאפיינים את חיי תושבי הכפר מאז הקמתו, ועלול ליצור או להחמיר מתחים תברתיים ואחרים, כולל בין ילדי הכפר לבין עצמם. קבוצה זו. כל זאת, באורח שלפי מיטב הבנתי ואמונתי, המשיבה 3 אינה יכולה להתעלם ממנו. חשש זה מתחזק, נוכח פרסומים הקשורים בעותרת, הנתפסים בכפר חב"ד כהשמצת בתי הספר לבנות של הכפר כאילו אין הם

"קדושים" מספיק, וזאת אך ורק מפני שהם מלמדים מקצועות יסוד (ליבה), המאפשרים לבוגרות לשמש בעתיד כמורות ומחנכות ולהשתלב בשוק התעסוקה.

29. הקמת בית הספר של העותרת כבר כעת, ועל אחת כמה וכמה אם תזכה להקצאה של קרקע ציבורית, גורמת נזק ישיר לבתי הספר הקיימים בכפר, לנוכח התבגרות האוכלוסייה של תושביו וירידה במספר התלמידות. במצב זה נדרשות פעילויות לחיזוק המוסדות הקיימים ולא להחלשתם על ידי הקמת מוסדות חדשים ומשיכת תלמידות מהם. לפי היעוץ המשפטי שקיבלתי, אף זה שיקול שהמשיבה 3, בכובעה המנהלי, אינה יכולה להמעיט בחשיבותו.

זהו שמי, זו חתימתי, ותוכן תצהירי אמת.

_____

אישור

אני הח"מ, עו"ד יצחק ברכהן (מ.ר 93588), מאשר בזאת כי ביום 14.5.2024 התייצב בפני מר מנחם בלויא אשר זיהה את עצמו בפני באמצעות תעודת זהות שמספרה 300935590, ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

יצחק ברכהן, עורך דין
Itshak Barkahan, Adv
License No. 93588 מס' רישיון

תצהיר

אני הח"מ, עוה"ד יעקב אמסטר, נושא תעודת זהות שמספרה 54011622, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת, ואם לא אעשה כן אחיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת בכתב, כדלקמן:

1. הנני נותן תצהירי זה לתמיכה בפתח-דבר מטעם הועד הממונה של כפר חב"ד, כפי שהוא מצורף לתגובה מטעם ועד האגודה של כפר-חבד, היא המשיבה 3 בעת"מ 31507-30-25, אשר הוגש בידי עמותת "בית חיה מושקא – חינוך על טהרת הקודש". זאת אני עושה, בתפקידי כיו"ר הועד הממונה של המשיבה 3.

2. כל העובדות נשוא תצהירי זה ידועות לי מידיעה אישית. כל הטיעונים המשפטיים הינם לפי מיטב שיקול דעתי והבנתי, ולפי יעוץ משפטי שקיבלתי.

<u>אי לכך, אני מתכבד להצהיר כדלקמן</u>

1. עניין לנו בעתירה אשר לפי מיטב הבנתי ואמונתי, נוגעת לסוגיות בעלות רגישות בקהילה של כפר חב"ד. מכאן בקשתי, כיו"ר הועד הממונה, לפרוש בפני בית המשפט הנכבד את תמונת המצב והנסיבות אשר הביאו, מבחינת הועד הממונה, להגשת התגובה כפי שהוגשה.

2. הועד הממונה, אשר כולל אותי - היו"ר עורך הדין קובי אמסטר, את רואה החשבון בועז גזית ואת רואה החשבון יאיר טל, מונה על-ידי רשמת האגודות השיתופיות ביום 18.3.25, לאחר שנים של התנהלות בעייתית באגודה, ולאחר שנים בהם כיהן ועד ממונה מאנשי האגודה, ולאחריו מונה גם חשב מלווה. בהתאם להחלטת כב' הרשמת, על הועד הממונה לפעול לצד הועד המנבחר, הכולל 7 חברים (מהם מר בלאו, המצהיר המרכזי בתגובה זו).

1. זמן קצר ביותר לאחר המינוי, הוגשה העתירה שבפנינו, אשר מלבד הפן המשפטי הטהור שלה, נוגעת בסוגיות עדינות בקהילה של כפר חב"ד.

2. מסיבה זו, ונוכח העובדה כי הועד הממונה נכנס זה עתה לתפקידו ולא היתה לו שהות ללמוד את השטח באופן ההולם את חשיבות הדברים העומדים על הפרק. אי לכך, נוצר מצב בו הועד הממונה נדרש להגיב בסוגיה סבוכה ביותר, אשר חבריו אינם מכירים כדבעי, ואין להם שהות בכדי לברר וללמוד בעצמם את פרטי העובדות, הרקע והנסיבות (הכוללים גם שאלות מתחום הפדגוגיה ויחסי הגומלין בין הרשויות הרלוונטיות השונות), בוודאי די-הצורך בכדי להגיש תצהיר מפורט כנדרש בדין.

3. מכאן, לנוכח העובדה שהרשמת אפשרה לחברי הוועד הנבחר להיות אחראים על הנושאים הקשורים לחיי הקהילה והתרבות - מצאנו לנכון כי עמדת חברי הוועד הנבחר תובא על ידי מצהיר מטעמם המתייחס

לטעמים אשר - להשקפתם - מצדיקים את הסירוב להקצות מקרקעין לטובת הקמת בית הספר המשקפות עמדתם בסוגייה.

4. זאת הסיבה להחלטת הועד הממונה להנחות את בא-כוחינו להביא את המסכת העובדתית לפי גרסת הועד הנבחר של האגודה, על הטענות המשפטיות העולות ממנו.

זהו שמי, זו חתימתי, ותוכן תצהירי אמת.

אישור

אני הח"מ, עו"ד _____ (מ.ר _____), מאשר בזאת כי ביום 14.5.2024 התייצב בפני עורך הדין יעקב אמסטר, אשר זיהה את עצמו בפני באמצעות תעודת זהות שמספרה 54011622, ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

_____

תוכן עניינים

מס'	שם הנספח	עמ'
1	חוות הדעת ההלכתית של הרב זושא וולף	32
2	המכתב למשרד החינוך	37
3	המייל בעניין רשימת התלמידות בעמותה ומקום מגוריהן.	40
4	הפליירים של חיה מושקא	42
5	פרוטוקול האספה הכללית	45

נספח 1

חוות הדעת ההלכתית של הרב זושא וולף

עמ' 32

נספח 1

ב״ה. י׳ אייר ה׳תשפ״ה

אל ידידי הנכבד
הרה״ח ר׳ יצחק שי׳ בלוי
שלום וברכה!

בהמשך לשיחתנו בעניין שלפנינו – אודות רצונם ותביעתם של כמה מתושבי כפר חב״ד לפתוח בתוככי הכפר מוסד חינוך חדש לבנות, בנוסף על מוסד החינוך הוותיק ״בית רבקה״ לבנות הקיים בכפר חב״ד עשרות בשנים,

הנני להעלות את עיקרי הדברים על גבי הכתב וכדי שתוכל להראות זאת גם לשאר ידידינו שיחיו.

השורות הבאות נכתבות בעקבות הבנתי לענ״ד מה אמורה להיות עמדת וועד כפר חב״ד בנושא זה, ומה אמורה להיות עמדת תושבי כפר חב״ד בנושא זה, זאת לאחר שזכיתי להיות שותף במשך כמה שנים בעריכת סדרת ״ימי תמימים״ – המתעדת את חילופי המכתבים בין מזכירות הרבי ובין הנהלת הישיבה המרכזית והנהלת מוסדות חינוך חב״ד במשך יובל שנים, ולאחר שהייתה לי גם הזכות לערוך את הספר ״כפר חב״ד - לקט משיחות ומכתבי כ״ק אדמו״ר רבי מנחם מענדל מליובאוויטש על כפר חב״ד״, אשר יצא לאור ע״י ועד הכפר בחודש תשרי תשפ״ג.

נושא צביון מוסדות החינוך החב״דיים בכל מקום, כמו נושא החינוך בכללותו – הוא מאבני הדרך ומן היסודות המרכזיים ביותר בחסידות חב״ד.

ניתן לומר שתחום החינוך החב״די, כמו נושא מוסדות החינוך החב״דיים בכל מקום, הנו מן הנושאים המרכזיים ביותר שהרבי נשיא דורנו עסק בהם בכל שנות הנהגתו, דיבר על כך ללא הרף, ואין ספור משיחותיו ומאגרותיו עוסקות בהיבטים השונים של החינוך ומוסדות החינוך.

הוראות והדרכות אלו מרוכזים בשלושים ושלושה כרכי אגרות הקודש של הרבי, בספר ״השליחות כהלכתה״, בספר ״שערי חינוך״, בספרים שצויינו לעיל, ובספרים נוספים.

בנוסף על ההוראות הכלליות של הרבי נשיא דורנו בנושא החינוך ומוסדות החינוך בכלל – זכה היישוב כפר חב״ד מאז ייסודו לפני שבעים ושש שנה בדיוק, בחודש אייר תש״ט, על ידי הרבי הריי״צ, להוראות והדרכות רבות מהרבי הריי״צ, ובהמשך להוראות והדרכות רבות לאין ספור על ידי חתנו וממלא מקומו, הרבי נשיא דורנו, באשר להתנהלות כפר חב״ד ומתיישביו בכל דרכי החיים, ובכלל זה באשר למוסדות החינוך.

הוראות והנחיות אלו, אשר רוכזו בספר ״כפר חב״ד – לקט משיחות ומכתבי כ״ק אדמו״ר רבי מנחם מענדל מליובאוויטש על כפר חב״ד״, מחייבות את כפר חב״ד, את תושביו ואת הנהגתו הרוחנית והגשמית, ולאורם כפר חב״ד מתנהל שבעים ושש שנה, עד ביאת המשיח.

1

פן מרכזי ביותר בהנחיותיו של הרבי באשר להתנהלות מוסדות החינוך - הנו שלילת השגת גבול בהקמת המוסדות, שלילת מחלוקות בהקמת המוסדות, ואודות החובה המוחלטת של תושבי הכפר להישמע בהחלטות עקרוניות באשר למוסדות החינוך ובכלל, אל המרא דאתרא ואל ועד הכפר, שמסמכותם ומכוחם מתנהלים ענייני כפר חב"ד.

קצרה יריעה ומסגרת זו מלהביא את שלל הציטוטים וההוראות בהקשר זה, ויצוטטו כאן בתמצית מדברי הרבי בנושא. כך, לדוגמה, הורה הרבי באשר להתעוררות הרבה להקמת מוסדות חדשים בעקבות הסתלקות הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא ע"ה ז"ל בכ"ב שבט תשמ"ח:

"בקשר עם ההתעוררות של כמה וכמה על דבר הקמת מוסדות דענייני תורה ומצוות - **בתי ספר ומוסדות חינוך לבנות**, ספריות תורניות, קרנות גמילות חסדים . . יש לפעול בזה בסדר מסודר באופן הראוי . . בגלל הזריזות יכולה להיות כפילות בדבר ששניים או יותר יקימו אותו מוסד באותו מקום . . ועוד ועיקר - חשש של השגת גבול וכיוצא בזה וכו'.

ולכן, כל אלה שמתכוננים להקים מוסדות הנ"ל - יתדברו בהקדם עם רב מורה -הוראה בעיר או בשכונה שבה רוצים להקים המוסד, שמכיר המצב על אתר כו', כדי לברר בוודאות שבפעולה זו אין חשש של השגת גבול וכיוצא בזה, ומה טוב שיקבלו מהרב אישור בכתב על דבר הקמת מוסד פלוני בשם פלוני, ובמילא, לא יבוא אחר להקים מוסד כמותו במקום זה" (תורת מנחם התוועדויות תשמ"ח חלק ב עמוד 368).

עניין זה היה עקרוני ביותר בהנחיות הרבי באשר לפתיחת מוסדות חינוך חדשים. ולדוגמה - "יסוד ישיבה - הרי אף שאמרו רז"ל על כגון דא יגדיל תורה ויאדיר – בנידון זה הרי זה ענין של מחלוקת וכו' וכו' - ובמילא (ככתבו) אין זה כדאי וענין" (אגרות קודש כרך כד אגרת טירלה).

וכהנה מראי מקומות ומקורות למכביר.

ויש להדגיש – בנוסף על חשיבות הסדר בפתיחת מוסדות חינוך חדשים מצד סכנת מחלוקת והשגת גבול – סיבה נוספת לכללים הברורים שהרבי קבע בכך הנו מהחשש לאיבוד צביון החינוך החב"די המקורי.

מסורות החינוך החב"דיים וצביון החינוך החב"די הנו בן מאות שנים, ובצביון קבוע זה ואחיד זה מתנהלים מוסדות החינוך של תנועת חב"ד בארץ מזה שבעים וחמש שנה ויותר.

ומצד החשש שיבואו ימים ויהיו כאלו בתוך ריכוזי יישובי וקהילות חב"ד שיבקשו לפרוץ גדר ולשנות מן המסורת המקובלת והאחידה, אם בגישות חינוכיות מחודשות שכל קבוצת תושבים יכולה לבקש לעצמה, אם בגישות חינוכיות מתירניות וליברליות, והדבר עלול חלילה וחס להחלשת ועד לפירוק מסגרות וצביון החינוך החב"די הוותיק והמסורתי – קבע הרבי בכל מקום, ובמיוחד בכפר חב"ד, הריכוז החב"די הגדול ביותר בארץ הקודש כ"י, את הסדר שהסמכות וההחלטות בנושאים מהותיים אלו הנו בסמכותו של המרא דאתרא.

ולדוגמא – "בכל ענייני כפר חב"ד, כפסק דין השולחן ערוך – כפסק דין הרב מרא דאתרא" (הספר "כפר חב"ד" עמוד 144, ושם ציטוטים נוספים רבים).

זאת, כיוון שאנשים מן היישוב יכולים לבוא לשיקולי דעת שונים ומוטעים, העלולים להשפיע לרעה על צביון היישוב והקהילה - קבע הרבי את הסדר, הוא סדר התורה וסדרם של יהודים שומרי מצוות בכל מקום, שבחילוקי דעות נשמעים למרא דאתרא.

ואכן, הוראות והדרכות אלו נשמרו בקפדנות לאורך שבעים וחמש שנות קיומו של כפר חב"ד, מאז ייסודו על ידי הרבי הריי"צ, ובהמשך על ידי חתנו וממלא מקומו הרבי נשיא דורנו.

גם אם אכן פה ושם בשוליים היו במהלך השנים תופעות שונות של תושבים שביקשו לשנות ולחדש באופי וצביון מוסדות החינוך – הדבר נבלם מהטעמים האמורים הן על ידי המרא דאתרא הקודם של כפר חב"ד הגה"ח הרב מרדכי שמואל אשכנזי ז"ל, הן על ידי בנו ממלא מקומו יבדל"ח המרא דאתרא הגה"ח הרב מאיר אשכנזי, והן על ידי ועד כפר חב"ד.

יוצא דופן אחד היה בראשית שנות ה'תש"מ, כאשר היו רבים מתושבי כפר חב"ד שביקשו ללמוד בשפת היידיש, עלתה היוזמה לפתוח מוסד בו יוכלו ללמוד את תורת חב"ד ותורת רבותינו נשיאינו בשפתם, ואז נפתח עבורם מוסד בו ילמדו ביידיש.

אך גם אז השוני בין המוסדות היה רק בשפות הלמידה השונות, וללא שינוי בצביון החינוכי האחיד בין המוסדות. על כך הרבי נתן בשעתו את ברכתו, וכן הדבר קיבל את ברכת הנהגת כפר חב"ד.

ואכן, בנוגע למוסד החינוך לבנות, שבו לא נצרך כ"כ נושא זה של לימוד האידיש, מאז ייסוד הכפר כל בנות הכפר לומדות במוסד אחד, ובדרך חינוכית אחידה, וגידלו במוסד זה פירות ופירי פירות משובחים, לתפארת כרם חב"ד בארץ הקודש.

יודגש ויובהר – שבכל האמור אין כל התייחסות לאופיו של המוסד אותו מבקשים אותם תושבים להקים בכפר, ואיזו גישה חינוכית הם מבקשים להוביל בה. גם אם מדובר בכאלו שרוממות החינוך החסידי בפיהם, עד לחינוך על טהרת הקודש – אין זה הנושא כלל. המדובר הוא בעניין עקרוני ביותר, אודות הסכנה הגדולה שבנתינת אפשרות לכל קבוצת תושבים להקים מוסד חינוכי ייחודי לשיטתם, על פני החינוך החב"די הכללי האחיד.

פירצה שתיפרץ חלילה בנושא זה, עלולה באופן עקרוני להוביל ח"ו וח"ו להקמת מוסדות חינוך נוספים בכפר חב"ד בעלי אופי מתירני יותר, ובאופן עקרוני לא ניתן יהיה לשלול בקשה אם ח"ו תהיה כזו, של כאלו שיבקשו לפתוח מוסד חינוך מעורב לבנים ולבנות רח"ל.

הניסיון המר בשנים האחרונות באשר לפריצת הגדר כנגד מוסדות החינוך החב"דיים הוותיקים לבנות בארץ הקודש הוכיח, כידוע לכל מי שמצוי בתחום זה – שפריצת הגדר והאפשרות לכל תת קבוצה להקים באופן עצמאי מוסד חינוכי לבנות, הובילה לפגיעה מהותית בצביון החב"די והחסידי המסורתי במוסדות החינוך החדשים לבנות, ועד לתופעות שהם היפך דרכי התורה והיפך דרכי הצניעות רח"ל.

כמה צדקו דברי חכמים! איזהו חכם הרואה את הנולד - אל נא נביא זאת חלילה עלינו, כאן בעיר הבירה החב"דית בארץ הקודש!

על האמור יש להוסיף: בעוד שכאמור ערך החינוך החב"די וערכם של מוסדות החינוך החב"דיים הנם הראשונים במעלה – הרי שאין לך מעשה אנטי חינוכי גדול יותר, מאשר

מאבק זה לפתוח מוסד חינוכי ייחודי לבנות בניגוד לצביון החינוך האחיד של כפר חב"ד מזה שבעים וחמש שנה, בניגוד מוחלט להוראות הברורות של הרבי באשר לסדר בפתיחת מוסדות חינוך, ותוך יצירת מחלוקת קשה בתוככי כפר חב"ד.

בעוד שכיום עמדתו הברורה והאחראית של המרא דאתרא של כפר חב"ד הרב מאיר אשכנזי שליט"א הנו בשלילה מוחלטת לרעיון זה, וכך היא גם עמדת ועד הכפר, מן הטעמים האמורים – הרי שגישתם של אלו המבקשים לפרוץ גדר בכל זה, ואין זה נוגע כאמור איזה אופי חינוכי הם מבקשים למוסד זה - זהו מעשה אנטי חינוכי מאין כמוהו.

החובה היא אפוא לפענ"ד על כל אחד מתושבי כפר חב"ד לחזק את עמדת ועד כפר חב"ד ועמדת המרא דאתרא שליט"א בנושא זה, ולעמוד בתוקף שלא לאפשר פריצת גדר זו הפוגעת רח"ל בצביון החינוך הוותיק בכפר חב"ד, פוגעת במוסדות החינוך בכפר חב"ד, פוגעת בסמכות המרא דאתרא ובסמכות ועד כפר חב"ד שנבחר על ידי רוב תושבי הכפר, ומייצג את עמדת ורצון רוב תושבי כפר חב"ד, והמביא חלילה למחלוקות שתוצאותיהן מי ישורם – ובעיקר מנוגדת רח"ל להוראות והדרכות הרבי לכפר חב"ד.

אדרבה, יעשה כל תושב כל שביכולתו לחזק להרחיב ולבסס את מוסדות החינוך הוותיקים לבנים ולבנות בכפר חב"ד, שבהם אמורים יכולים ונדרשים לחסות יחד כל ילדי וילדות כפר חב"ד, ולהמשיך לקבל את החינוך החב"די החסידי מתוך אחדות החסידים, ובהתאם להוראותיו והדרכותיו הנצחיות הק' של הרבי, אשר זהו הכלי היחיד לקבל את ברכותיהם הקדושות של רבותינו נשיאינו מייסדי ומנהלי הכפר הנצחיים, לכל אחד ואחד בפני עצמו, ולכלל תושבי כפר חב"ד שיחיו גם יחד, עד ביאת המשיח.

זושא וגלית

נספח 2

המכתב למשרד החינוך

עמ' 37

נספח 2

Opher Shafir	Adv.	עו"ד	עפר שפיר
Amir Birnbaum	Adv.	עו"ד	אמיר בירנבוים
Yogev Mines	Adv.	עו"ד	יוגב מינס
Roey Genut	Adv.	עו"ד	רועי גנוט
Yanir Gur	Adv.	עו"ד	יניר גור
Tehila Halpert	Adv.	עו"ד	תהילה הלפרט
Anat Neville	Adv.	עו"ד	ענת נבל
Matan Munk	Adv.	עו"ד	מתן מונק
Shiran Kolker	Adv.	עו"ד	שירן קולקר
Helen Robinsky Tal	Adv.	עו"ד	הלן רובינסקי
Zeev Mock	Adv.	עו"ד	זאב מוק
Netanel Otmi	Adv.	עו"ד	נתנאל עותמי
Erez Tal	Adv.	עו"ד	ארז טל
Sofi Miller	Adv.	עו"ד	סופי מילר

04/01/25

- מ.ל.ב. -

לכבוד	לכבוד	לכבוד
מר ישראל אדלר	אינג' חגית טלאור	מר אליהו כהן
מנהל אגף א' רישוי מוסדות חינוך	מהנדסת הועדה	מנהל אגף חינוך
משרד החינוך	הועדה המקומית לת"וב "שדות דן"	מ.א. שדות דן

באמצעות דוא"ל: israelad2@education.gov.il ; hagit@sdan.org.il ; elic@sdan.org.il

ג.א.נ.,

הנדון: בית ספר "חיה מושקא" בכפר חב"ד סמל מוסד 634063

האגודה השיתופית כפר חב"ד (להלן: "**האגודה**"), מילאה ידי כיועצתה המשפטית, לפנות אליכם בדברים כדלקמן:

1. בית הספר "חיה מושקא" הינו בית ספר פטור לכיתות א'-ח' לבנות בלבד וניתן לו סמל מוסד מס' 634063. בית הספר פועל בגוש 6262 חלקה 16/17/19 מגרש 36 (להלן: "**המקרקעין**"). על המקרקעין חלה תכנית הקובעת כי ייעודם הינו למגורים בלבד.

2. ברי הוא, כי כל שימוש שלא בהתאם לתכנית החלה וללא היתר הינו מנוגד לחוק ומהווה עבירה פלילית, על כל המשתמע מכך. הדבר חמור שבעתיים שעה ששוהים במוסד ילדים. בהתאם, אחד התנאים לקבלת רישיון למוסד חינוכי הינו עמידה בדיני התכנון והבניה בהתאם לנהלי משרד החינוך.

3. יש לתמוה הכיצד זה ניתן סמל מוסד לבית הספר שאינו בעל האישורים הנדרשים תוך סיכון התלמידות, וראוי לבחון מי הם הגורמים אשר אישרו ואיפשרו מצב בלתי חוקי שכזה.

Menachem Plaut 10 st., Rehovot 76706 רחוב פרופ' מנחם פלאוט 10 רחובות
www.shafir-law.co.il e-mail: shafir@shafir-law.co.il :דוא"ל Fax: 08-9311112 פקס Tel: 08-9311111 טל'

762242
593/1

4. משברור כי בית הספר אינו עומד בתנאי החוק וכיו"ב אף לא בתנאי רישיון מקובלים, שומה עליכם כמי שאמונים על אכיפת החוק לטפל בנושא ולמנוע כל עשייה שהיא מנוגדת לחוק וחושפת את באי בית הספר לסיכון לבריאותם ולחייהם.

5. להנחת הדעת ולהשלמת היריעה יצוין, כי קיימים מוסדות חינוך נוספים בתחום הכפר, הנותנים מענה למרבית תושבי הכפר, ומסוגלים לתת מענה גם לתלמידות נוספות.

6. לשם שמירת בריאותן של התלמידות בכפר חב"ד ושמירת החוק, נודה אפוא לטיפולכם המהיר ועדכונכם בחוזר בנושא.

7. **כמו כן, נבקש לקבל לידינו העתק הבקשה שהוגשה לקבלת סמל מוסד.**

בכבוד רב,

תהילה הלפרט, עו"ד

העתק: ועד האגודה

נספח 3

המייל בעניין רשימת התלמידות בעמותה ומקום מגוריהן.

עמ' 40

נספח 3

Moria Blumberger

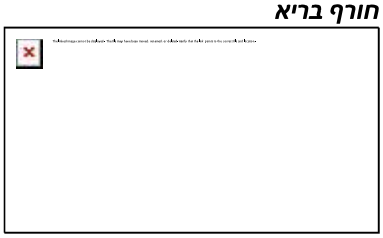
From: Gideon Orbach
Sent: יום שלישי 13 מאי 2025 14:54
To: Moria Blumberger
Subject: - אחד מנספחי התגובה FW: בית ספר לבנות חיה מושקא

AK
KAZAYOFF & Co. LAW FIRM
Gideon Orbach, Advocate
Gibor Sport Tower
7 Menachem Begin Rd. 29th Floor
Ramat Gan 5268102
Tel 972-3-5088444
Fax 972-3-5088333
E-Mail Gideon@akalaw.co.il

From: נחמן רייבמן<nachmanchabad@gmail.com>
Sent: Tuesday, April 16, 2024 10:52 AM
To: 523140@gmail.com
Cc: ידידייה חסין<yhasin@hdarchi.com>; מנשה דוד<menashe26257@gmail.com>; שרגא נוי<noyshraga@gmail.com>; עורך דין יואב ללום חבר וועד<yoavlaloum@gmail.com>; Tehila <tehila@shafir-law.co.il>
Subject: בית ספר לבנות חיה מושקא

שלום רב,
בהמשך לפנייתכם בטרם ידרש הוועד לעניין דורשים חברי הוועד לקבל את רשימת תלמידות בית הספר המלאה כולל כתובת מגורים ומספרי תעודות זהות.

חורף בריא

נספח 4

הפלייירים של חיה מושקא

עמ' 42

נספח 4

תפארת חיה מושקא - מרגש להכיר!

מי אנחנו?
אמהות לבנות חסידיות שרוצות לתת את המיטב.

למה טהרת הקודש?
הרבי הריי"צ ייסד את בית רבקה 'על טהרת הקודש' ברמה גבוהה. גם הרבי הורה בהקמת 'בית רבקה' כפר חב"ד "ללא לימודי חול וללא בגרויות". ובכלל, מי רוצה "לטמא את המוחין" חם ושלום?!

אז מה לומדים?
חת"ת בעיון, נביא, משנה, הלכה 'למען ילמדו', שער הבטחון, תומר דבורה, סדר הדורות, לשון הקודש, ליקוטי תורה, מאמרים, שיחות, נשיאי חב"ד, גאומ"ש, חינוך, אידיש, בריאות ופעילות גופנית, איור דיגיטלי.

מי הצוות?
העילית. נבחרו בקפידה;
גב' אשירה מיידנציק
גב' קרן קפלן
גב' מושקי בלומברגר
גב' רחל שאבי
גב' הני אלישביץ
מנהלת: גב' פיה פרידמן

איפה המוסד?
בכפר חב"ד, מקום פסטורלי, מטופח ונעים.

ומה בעתיד?
"תורה חדשה מאיתי תצא"!!!
"כר נרחב בחינוך גם ללא התעודות האמורות",
"החוקים ישתנו",
ובתוכנית הגלותית העכשווית נדאג לעתיד הבנות גם להוצאת תואר בחינוך.

הדינר השנתי לטובת
'תפארת חיה מושקא'
על יסודי טהרת הקודש
מלכות שבתפארת
משא מרכזי - 'כך התחננו'
הרב חיים ניסלביץ'
דבר מלכות - ' מלכות שבתפארת'
הרב יוסי גינזבורג
סימפוזיון אנשי חינוך
הרב רייניץ, הרב פרידמן, הרב ויצהנדלר
יום ראשון || ו' אייר (ה'תשפ"ה) || 20:00
אולם מסעדת 770 כפר חב"ד
"ובזה מודגש כללות ענין הצדקה באופן נעלה יותר,
כנתינת הצדקה ע"י אשתו של אבא חלקיה -
הכל מן המוכן כדרך המלכים.
וכל זה נעשה מתוך שמחה
באופן הרצוי והמתאים ל"מלך",
בהשתתפותה של בעלת הבית, שהיא ה"מלכה"
כרטיס כניסה: 180 ש"ח || כרטיס זוגי: 280 ש"ח (גברים ונשים בהפרדה)

נספח 5

פרוטוקול האספה הכללית

עמ' 45

נספח 5

בס"ד

כפר חב"ד מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית אגודה מספר 57-001169-2

פרוטוקול אסיפה כללית

מספר 2/16

שנערכה ביום חמישי, כ"ג בחשון ה'תשע"ז, בשעה 19:30 (אסיפה נדחית).

בהשתתפות: רו"ח אמיר כהן, עו"ד אורי זליגמן, עו"ד חגית בן משה.

מספר חברי האגודה ביום האסיפה: 230

מספר חברי האגודה הנוכחים באסיפה: 239

יו"ר: כבוד המרא דאתרא, הרב מאיר אשכנזי **מזכיר**: ר' שניעון רבינוביץ'

סדר היום

1. בחירת יו"ר האסיפה;
2. בחירת מזכיר האסיפה;
3. דבר תורה;
4. אישור הדו"ח הכספי לשנת 2015;
5. אישור הצעת התקציב לשנת 2017;
6. קביעת הסכום המירבי של הלוואות ואשראי לאגודה, שבסמכות וועד ההנהלה;
7. אישור השימושים העסקיים במקרקעי האגודה.

החלטות

סעיף 1 בחירת יו"ר האסיפה

הוחלט: לבחור בכבוד הרב המרא דאתרא, הרב מאיר אשכנזי, כיו"ר האסיפה.

סעיף 2 בחירת מזכיר האסיפה

הוחלט: לבחור בר' שמעון רבינוביץ' כמזכיר האסיפה.

סעיף 4 אישור המאזנים הכספיים לשנת 2015

הוחלט: לאשר את המאזנים הכספיים לשנת 2015.

סעיף 5 אישור הצעת התקציב לשנת 2017

הוחלט: לאשר את הצעת התקציב לשנת 2017

סעיף 6 קביעת הסכום המירבי של הלוואות ואשראי לאגודה, שבסמכות וועד ההנהלה

הוחלט: הסכום המירבי הינו 3,000,000 ₪ (במילים: שלושה מיליון שקלים) 2,000,000 ₪ מאת בנק הפועלים ו – 1,000,000 ₪ מאת בנק פאג"י.

סעיף 7 <u>אישור השימושים העסקיים במקרקעי האגודה</u>

כבוד המרא דאתרא הציג בפני החברים את הרקע לדיון והבהיר את הצורך והחשיבות בהסדרת השימושים העסקיים, במישור האגודה ובמישור רשות מקרקעי ישראל, הן מבחינת האגודה, הן מבחינת בעלי העסקים והן מבחינת החברים.

<u>הוחלט</u>:

- לאשרר את כל ההתקשרויות שנעשו בעבר בין האגודה לבין בעלי העסקים הקיימים המחזיקים כיום במקרקעי האגודה ומעתה ואילך יחולו העקרונות המפורטים להלן:

עקרונות:

א. המקרקעין של כפר חב"ד מוחזקים בידי אגודת כפר חב"ד בהתאם להסכמות עם רשות מקרקעי ישראל.

ב. האגודה מחויבת לנהוג במקרקעין שלה באופן המתאים לרוח וצביון כפר חב"ד, ובהתאם להוראות רבותינו נשיאנו.

ג. האגודה תעשה הכל כדי שהבעלות והשליטה במקרקעין ובנכסים שלה, יהיו בידיה באופן מלא.

ד. האסיפה מאשרת את התקשרות העבר של האגודה עם בעלי העסקים המחזיקים בנכסים כיום, ולא תקיים דיונים נוספים אודות התקשרות העבר עם בעלי עסקים אלו.

ה. התשלומים שיוטלו על האגודה עקב שימוש העבר של בעלי העסקים בנכסי האגודה, לרבות לרשות מקרקעי ישראל, יוטלו על בעלי העסקים שהחזיקו בנכסים באותו זמן, ויהיו תנאי להמשך ההתקשרות עמם.

ו. מתווה הסדרת השימושים בנכסי האגודה עם רשות מקרקעי ישראל, יהיה על פי העקרונות האמורים במסמך זה.

יישום העקרונות-

השכרת הנכסים:

1. האסיפה מסמיכה את ועד האגודה לטפל ולחתום בהקדם על הסכמי שכירות חדשים עם כל בעלי העסקים המחזיקים בנכסים כיום.
2. תנאי השכירות, תקופת השכירות וגובה דמי השכירות נשוא הסכמי השכירות החדשים, יקבעו בהתאם למותר לאגודה לפי הרשויות, ולחוות דעת מקצועית של שמאי מקרקעין, על בסיס מפתח שוויוני, ובהתחשב בנתונים הרלוונטיים לאותו הנכס (לדוגמא. השקעות שבוצעו בו, הייעוד התכנוני של המקרקעין בהם מצוי הנכס וכיו"ב). החומר יהיה פתוח לעיון חברי האגודה.
3. השימוש בנכסים יהיה מתאים לרוח וצביון כפר חב"ד- בכפוף לאישור המרא דאתרא.
4. האסיפה מסמיכה את ועד האגודה להשכיר לשוכרים חדשים את נכסיה הפנויים שאינם מושכרים כיום ו/או את נכסיה שיתפנו בעתיד ובלבד ששוכרים חדשים אלו יהיו חברי האגודה.
השכרה כאמור למי שאינם חברי האגודה תהיה טעונה אישור ועד האגודה וכן אישור בכתב של המרא דאתרא.
גם השכרה זו תהיה כפופה לסעיפים 2,3 דלעיל.

5. לא תתבצענה על ידי בעלי העסקים הקיימים ו/או אלו שיבואו בעתיד ו/או מחזיקי/ משתמשי/ מפעילי נכסי האגודה בכל אופן שהוא- פעולות של **העברת** זכות שכירות/ הפעלה/ שימוש ו/או **שותפות** בזכות שכירות/ הפעלה/ שימוש ו/או כל כיוצא בזה.
6. בעלי העסקים הקיימים ו/או אלו שיבואו בעתיד וכל שוכרי/ מחזיקי/ משתמשי/ מפעילי נכסי האגודה בכל אופן שהוא- לא יהיו רשאים **לשעבד** בכל צורה שהיא את **זכויות השימוש** שלהם בנכסים ו/או את **הנכסים עצמם** שהם שוכרים/ משתמשים/ מפעילים או מחזיקים, גם לא לצורך הסדר עם רשות מקרקעי ישראל על אותו נכס.
7. האסיפה מסמיכה את וועד האגודה לחתום על הסכמים לעיבוד הקרקעות החקלאיות, גם עם כאלו שאינם חברי האגודה ובכפוף לכל דין.
העיבוד כאמור יהיה כפוף לשמירה על כללי ההלכה כמו שבת, שמיטה ועוד - באישור המרא דאתרא.
8. האסיפה מסמיכה את ועד האגודה לחתום על הסכמים מסודרים עם המשתמשים/ המחזיקים בנכסי האגודה המשמשים למוסדית ציבור/ פעילויות ציבוריות/ אינטרסים ציבוריים ו/או כל כיו"ב.
9. כל הסעיפים הרלוונטיים דלעיל יהיו תנאים יסודיים בחוזי השכירות שייחתמו על ידי האגודה.

העברת זכויות שאינן השכרה:

לא תהיה כל מכירת מקרקעין של האגודה לידי גורמים פרטיים.

לא תתבצע העברת זכויות- שאינן השכרה- מכל סוג שהוא במקרקעי האגודה ולכל גורם שהוא, ללא אישור האסיפה הכללית.

לא תתבצענה על ידי האגודה פעולות של הכנסת יזם/ משקיע/ שותף בנכסי האגודה ו/או בהפעלת הנכסים ו/או בשימוש בהם בדרך כלשהי- אם לא בדרך של השכרה בכפוף לתנאים דלעיל.

האסיפה הכללית מאשרת לוועד האגודה לשעבד את נכסיה אך ורק לצורך ההתנהלות השוטפת ובהתאם לסכום ההלוואה שיאושר לה באסיפה הכללית בלבד. לא יוטלו שעבודים נוספים ו/או אחרים על נכסי האגודה ללא אישור האסיפה.

מתווה הסדרה מול רשות מקרקעי ישראל:

האסיפה מסמיכה את ועד האגודה לסכם ולחתום עם רשות מקרקעי ישראל על מתווה הסדרה לשימושים הנעשים במקרקעי האגודה.

המתווה יהיה בהתאם ובכפוף לעקרונות דלעיל, תוך התייעצות עם אנשי מקצוע ובתיאום עם המרא דאתרא.

בעלי העסקים לא יירשמו כחוכרי משנה ברשות מקרקעי ישראל. חוזה השכירות יהיה בין בעלי העסקים לבין האגודה בלבד.

חתימת היו"ר — **כפר חב"ד** מושב עובדים **של חסידי** ליובאוויטש להתיישבות חקלאית שתיפות בע"מ

חתימת מזכיר האסיפה

חותמת האגודה

יפוי כח

אנו הח"מ, עו"ד יעקב אמסטר, ומר נחמן רייכמן, יו"ר הועד הממונה ומנכ"ל אגודת כפר חב"ד, מושב עובדים של חסידי ליובאוויטש להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ, ממנים בזה את עוה"ד אלון קזיוף ו/או גדעון אורבך ו/או מוריה בלומברגר ואח' כולם יחד וכל אחד מהם לחוד, מרחוב מנחם בגין 7, רמת גן, להיות באי כוחינו בעניין עת"מ 31507-03-25 שהוגשה בידי בית יחיה מושקא' – חינוך על טהרת הקודש (ע"ר 580668135)

מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהיה באי כוחי רשאי לעשות ולפעול בשמנו ובמקומנו בכל הפעולות הבאות, כולן ומקצתן, הכל בקשר לעניין הנ"ל והנובע ממנו כדלקמן:

1. לחתום על ולהגיש כל תביעה או תביעה נגד ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה למתן רשות למתן ערעור, הודעה, טענה, תובענה או כל הליך אחר הנוגע או הנובע מהליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל ומבלי לפגוע באמור גם להודות ו/או לחתום בשמי במשפטים פליליים.
2. לחתום על ו/או לשלוח התראות נוטריוניות או אחרות, לדרוש הכרזת פשיטת רגל, או פרוק גוף משפטי ולעשות את כל הפעולות הקשורות הנובעות מהעניין הנ"ל.
3. לבקש ולקבל חוות דעת רפואית מכל רופא או מוסד שבד אותי או חוות דעת אחרת הנוגעת לעניין הנ"ל.
4. להופיע בקשר לכל אחת מהפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי דין למיניהם או מוסדות אחרים הן ממשלתיים והן אחרים עד לדרגה אחרונה.
5. למסור כל עניין הנוגע מהעניין האמור לעיל לבוררות ולחתום על שטר בוררין כפי שבאי כח ימצא לנכון ולמועיל.
6. לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל ענין מהעניינים הנ"ל לרבות הוצאות בימ"ש ושכר טירחת עו"ד, לקבל בשמי כל מסמך וחפץ לקחת קבלות ושחרורים כפי שבא כוחי ימצא לנכון ולמתאים.
7. להוציא לפועל כל פס"ד או החלטה או צו, לדרוש צווי מכירה או פקודות מאסר, לעשות כל הפעולות המותרות עפ"י חוק ההוצאה לפועל.
8. לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב בלי יוצא מן הכלל אשר באי כחי ימצא לנכון בכל ענין הנובע מהעניין הנ"ל.
9. להופיע בשמי ולייצגי בפני רשם הקרקעות, בלשכת רישום המקרקעין, לחתום בשמי ובמקומי על כל בקשה, הצהרה ומסמכים רפואיים אחרים למיניהם ולבצע בשמי כל עיסקה (דיספוזיציה) המוכרת ע"י החוק וליתן הצהרות, קבלות ואישורים ולקבל כל מסמך שאני רשאי לקבלו עפ"י דין.
10. לייצגני ולהופיע בשמי בפני רשם החברות, רשם השותפויות ורשם אגודות שיתופיות לחתום בשמי במקומי על כל בקשה או מסמך אחר בקשר לרישום גוף משפטי, ולטפל ברישומו ומחיקתו של כל גוף משפטי ולטפל בכל דבר הנוגע לו ולבצע כל פעולה בקשר לאותו גוף משפטי.
11. לטפל בשמי בכל הקשור לרישום פטנט, סימני מסחר וכן בכל זכויות אחרות המוכרות עפ"י החוק.
12. להעביר יפוי כח זה על כל הסמכויות או חלק מהן לעו"ד אחר עם זכות העברה לאחרים, לפטרם ולמנות אחרים ובמקומם ולנהל את עניני הנ"ל לפי ראות עיניו ובכלל לעשות את כל הצעדים שימצא לנכון ומועיל בקשר עם המשפט או עם עניני הנ"ל מאשר את מעשיו ממלאי המקום בתוקף יפוי כח זה מראש.

המלים הבאות כיחיד תכלולנה את הרבים ולהיפך.

כפר חב"ד מושב עובדים
של חסידי ליובאוויטש
להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ

ולראיה באנו על החתום, תאריך: 14.5.25

חתימה: _____

יצחק ברכהן, עורך דין
Itshak Barkahan, Adv
License No. 93588 מס' רישיון

הנני מאשר את חתימת הנ"ל: חתימת עו"ד: _____